

Agenția Națională pentru Reglementare în
Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a Republicii Moldova

Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III 2023

Prezentul Raport este disponibil și în varianta electronică. Pentru a-l deschide accesați <http://anrceti.md/fileupload/62> „Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III - 2023” sau scanați QR codul cu ajutorul smartphone-ului sau a tabletei.

Cuprins:

Introducere	3
Sumar executiv	4
Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice	6
1. Telefonie mobilă	7
1.1 Dinamica pieței - venituri	7
1.2 Utilizatori/cartele SIM și rata de penetrare la 100 locuitori.....	13
1.3 Evoluția traficului	18
2. Telefonie fixă	19
2.1 Date generale – furnizori.....	19
2.2 Dinamica pieței cu amănuntul	19
2.3 Numărul de abonați și ratele de penetrare	21
2.4 Evoluția traficului	22
3. Internet fix și mobil.....	24
3.1 Date generale – furnizori.....	24
3.2 Dinamica veniturilor pe piața de Internet fix și mobil	24
3.3 Dinamica veniturilor obținute din serviciul de acces la Internet fix	24
3.4 Dinamica veniturilor obținute din serviciul de acces la Internet mobil dedicat	26
3.5 Date despre utilizatori și ratele de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil ..	28
3.6 Număr de abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet fix	28
3.7 Număr de utilizatori și rata de penetrare a serviciului de acces la Internet mobil	32
3.8 Evoluția traficului Internet mobil	34
3.9 Servicii M2M (Machine-to-machine) – venit, utilizatori	35
4. Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale	37
4.1 Date generale - furnizori	37
4.2 Dinamica pieței – venituri	37
4.3 Număr de abonați și rata de penetrare	39

Introducere

În conformitate cu Hotărârea Consiliului de Administrație al ANRCETI nr. 33 din 17.11.2011, toți furnizorii autorizați care operează rețele fixe, mobile și audiovizuale, și/sau prestează servicii de comunicații electronice în puncte fixe de telefonie, acces la Internet în bandă largă, prin rețele mobile și servicii TV multicanal sunt obligați să raporteze, trimestrial, formularele statistice "CE-2. Rețele și servicii fixe", "CE-3. Rețele și servicii mobile" și "CE-4. Rețele și servicii audiovizuale", în timp de 45 de zile de la încheierea perioadei de raportare.

În baza datelor statistice raportate de furnizorii de comunicații electronice, ANRCETI elaborează și publică rapoartele trimestriale despre evoluția principalilor indicatori ai pieței de comunicații electronice din Republica Moldova.

Astfel, raportul privind **Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III 2023** are ca principal scop evidențierea tendințelor înregistrate atât la nivelul sectorului de comunicații electronice, cât și pentru fiecare categorie de servicii de comunicații electronice în parte. În cuprinsul raportului, pentru fiecare categorie de servicii, este reflectat numărul de furnizori ale căror date statistice transmise au reprezentat baza de prelucrare și analiză în vederea obținerii indicatorilor agregați. Valorile indicatorilor agregați sunt, în general, rotunjite la o zecimală și în unele cazuri pot apărea decalaje neînsemnate între totalurile indicate și sumele componente incluse, fapt ce se explică prin rotunjirea datelor.

Raportul este structurat pe 4 domenii, în care sunt prezentate evoluțiile perioadei de monitorizare, inclusiv evaluarea dinamică a progresului/regresului indicatorilor trimestriali la nivelul fiecărui serviciu. Evoluțiile indicatorilor sunt prezentate la nivel de trimestru și, în funcție de rectificările realizate de către furnizori pentru datele statistice raportate pentru perioadele anterioare, raportul prezintă indicatorii actualizați/corecți corespunzător.

Datele statistice din raportul privind **Evoluția pieței de comunicații electronice în trimestrul III 2023** sunt publice și au un caracter exclusiv informativ și noncomercial și nu pot fi folosite pentru a produce efecte juridice, a genera, a modifica sau a stinge drepturi și obligații pentru furnizorii de comunicații electronice și utilizatorii finali.

Raportul este disponibil pe pagina web oficială a ANRCETI în secțiunea "Rapoarte statistice trimestriale", linkul: <https://anrceti.md/fileupload/62>. Reproducerea integrală sau parțială a conținutului acestui document este permisă doar cu menționarea sursei oficiale de preluare a datelor.

Sumar executiv

Din analiza dezvoltării pieței comunicațiilor electronice pentru trimestrul III 2023, la nivel național, din punct de vedere al dinamicii competitive și al eficienței induse de serviciile de telefonie fixă, telefonie mobilă, Internet fix și mobil, TV prin cablu, conform indicatorilor cheie se reliefează următoarele evoluții:

1. Telefonie mobilă

- ✓ La nivel național, numărul total de utilizatori/cartele SIM preplătite active și pasive de telefonie mobilă a înregistrat o creștere de 4,2% și a constituit circa 5,3 mil. de utilizatori, respectiv numărul de cartele SIM active, a înregistrat o creștere modestă de 0,5%, față de trimestrul III 2022, și a însumat 4,2 mil de utilizatori/cartele SIM.
- ✓ Traficul de voce efectuat prin rețelele mobile s-a majorat nesemnificativ cu 0,4%, față de trimestrul II 2023, totodată fiind într-o scădere de 3,0% față de perioada similară a anului 2022. Traficul SMS s-a micșorat cu 1,8%, pe fondul intensificării utilizării aplicațiilor de mesagerie instant și rețelelor sociale. Per ansamblu, traficul de voce mediu efectuat de către un utilizator a fost de 3 ore și 56 minute/lună, respectiv de 16 SMS-uri/lună.
- ✓ Rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă raportată la 100 de locuitori a alcătuit 168,5%, respectiv s-a majorat cu 4,2 p.p., față de trimestrul III 2022.
- ✓ Venitul total înregistrat pe piața cu amănuntul din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă (voce/sms/date) de către cei trei furnizori de telefonie mobilă S.A."Orange Moldova", S.A."Moldcell" și S.A."Moldtelecom", a înregistrat o creștere de 6,5%, față de trimestrul II 2023 și o creștere de 5,4% față de perioada respectivă din anul precedent, atingând cifra de 816,5 mil. lei.
- ✓ Venitul mediu lunar per utilizator de telefonie mobilă (ARPU), în trimestrul de referință, a fost în creștere față de perioada similară a anului precedent, valoarea medie a acestui indicator s-a majorat cu 7,2% și a constituit 65,8 lei.

2. Telefonie fixă

- ✓ Piața serviciilor de telefonie fixă continuă trendul descendent obișnuit, atât în ceea ce privește venitul cu amănuntul, în scădere cu 13,6% față de trimestrul III 2022, ajungând la 41,8 mil., cât și în ceea ce privește numărul de abonați, care a constituit 916,6 mii, în scădere cu 5,3%, față de perioada respectivă din anul precedent.
- ✓ Tendința descendentă s-a menținut și în ceea ce privește evoluția traficului de voce, respectiv cu 18,1% în scădere, față de aceeași perioadă a anului 2022, până la valoare de 146,6 mln. de minute.
- ✓ Traficul de telefonie fixă mediu lunar per abonat (MoU) a alcătuit 73 de minute (1 oră și 13 minute), în scădere cu 17,4% față de trimestrul III 2022.
- ✓ Urmare a acestei evoluții nefavorabile, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) s-a redus cu 9% față de perioada respectivă din anul precedent și a constituit 15,1 lei.
- ✓ Rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă raportată la 100 de locuitori a alcătuit 36,5%, în scădere cu 1,2 p.p. față de trimestrul III 2022.

3. Internet fix și mobil

- ✓ Potrivit datelor statistice colectate de către ANRCETI, în trimestrul III 2023, numărul de abonați la Internet fix a atins valoarea de 825,2 mii, fiind în creștere cu circa 36,1 mii (+4,6%), față de trimestrul III 2022.
- ✓ La nivel național, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 2 p.p. și a ajuns la 32,8%, iar rata de penetrare la 100 gospodării a atins 71,5%, în creștere cu 4,5 p.p., față de perioada respectivă din anul precedent.
- ✓ Din totalul abonaților la Internet fix, 90,6% sunt conectați prin intermediul rețelei FTTx, 8,3% - prin xDSL, 0,7% - prin cablu coaxial (DOCSIS) și 0,4% - pe baza altor tehnologii.
- ✓ 48,8% din numărul total de abonați optează pentru conexiuni de peste 100 Mbps, 38,8% din abonați utilizează Internet fix cu viteze cuprinse între 30-100 Mbps, 11,3% din abonați folosesc conexiuni cuprinse între 10-30 Mbps. Cei care au utilizat conexiuni cu viteze până la 10 Mbps au alcătuit 1,1%.

- ✓ Numărul solicitanților care au ales serviciile de Internet fix cu viteze de peste 100 Mbps, a crescut cu 29,4%, comparativ cu trimestrul III 2022, și a alcătuit circa 402,8 mii, numărul celor care preferă viteze cuprinse între 30-100 Mbps a scăzut cu 11,0%, față de aceeași perioadă din anul precedent, și a constituit 320 mii.
- ✓ În funcție de numărul de abonați la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, față de același trimestru al anului precedent, S.A. "Moldtelecom" a pierdut 1,5 p.p. pe piața respectivă, având o cotă de 52,8%, urmat de S.R.L. "Starnet Soluții" care deține o cotă de 22,3% (-0,2 p.p.), respectiv S.A. "Orange Moldova" a atins o cotă de 11,4% (+1,7 p.p.), iar ceilalți furnizori au deținut o cotă pe piață, de 13,5% (-0,1 p.p.).
- ✓ Numărul utilizatorilor activi la Internet mobil a crescut cu 108,3 mii sau cu 3,7%, față de perioada respectivă a anului 2022, ajungând la puțin peste 3,0 mil., dintre acestea, aproximativ 2,4 mil. de utilizatori, ceea ce constituie 78,9%, au acces la tehnologia 4G, numărul acestora fiind în creștere, față de trimestrul III 2022, cu circa 99,1 mii (+4,3%).
- ✓ Din numărul total de utilizatori la Internet mobil, 2,9 de mil. utilizează serviciile prin intermediul telefoanelor mobile/smartphone-urilor, în timp ce circa 115,7 mii realizează conexiuni prin intermediul dispozitivelor de tip modem/card/USB.
- ✓ Traficul mediu lunar (AUPU) de Internet mobil consumat prin intermediul telefonului mobil a crescut cu 29,2% în trimestrul III 2023, astfel că a ajuns la 8,6 GB per utilizator/lună, iar un utilizator care a accesat Internet mobil dedicat a generat în mediu un trafic lunar (AUPU) de 35,8 GB, în creștere cu 4,8%, față de perioada similară a anului precedent.
- ✓ Rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet mobil, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 6,6 p.p. și s-a situat la 120,6%, comparativ cu trimestrul III 2022.
- ✓ La sfârșitul trimestrului III 2023, numărul de utilizatori, care au beneficiat de serviciile M2M, a înregistrat o creștere de 36,9%, față de perioada similară a anului precedent, și a acumulat 121,1 mii de utilizatori, respectiv venitul obținut din furnizarea serviciilor M2M s-a majorat cu 8,3%, față de aceeași perioadă a anului precedent, și a constituit circa 5,1 mil. lei.

4. Retransmisia programelor audiovizuale

- ✓ Numărul total al abonaților la serviciile de retransmisie TV contra plată a fixat o creștere de 1,0%, față de perioada similară a anului precedent și a constituit 737,4 mii, dintre care numărul de abonați ai serviciilor TV prin cablu coaxial reprezintă o pondere de 19,1%, până la 140,6 mii, iar numărul de abonați prin tehnologia IPTV constituie 80,9%, circa 596,8 mii.
- ✓ La nivel național, rata de penetrare la 100 de gospodării a serviciilor de retransmisie TV contra plată a crescut cu 2 p.p. și a atins 67,5%.
- ✓ În trimestrul III 2023, volumul total al veniturilor din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale a alcătuit 129,8 mil. lei, în creștere cu 17,6%, față de aceeași perioadă din anul precedent.
- ✓ Venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al furnizorilor de servicii de retransmisie TV contra plată a crescut cu 26,3%, față de același trimestru al anului 2022, atingând valoarea de 48,9 lei.

Indicatori cheie ai pieței de comunicații electronice

Indicatori	Tr.3, 2022	Tr.4, 2022	Tr.3, 2023	Evoluția, ¹ %
Servicii de telefonie mobilă*				
Utilizatori, total:	5 080 920	5 127 096	5 296 779	4,2%
Utilizatori activi	4 214 346	4 170 329	4 235 104	0,5%
- persoane fizice	3 900 767	3 849 921	3 904 815	0,1%
- persoane juridice	313 579	320 408	330 289	5,3%
Volumul total de trafic în rețelele mobile (mil. minute)	1 563,5	1 551,4	1 516,6	-3,0%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	239	238	236	-1,3%
Mesaje SMS (mil.)	196,9	198,9	193,4	-1,8%
Rata de penetrare la 100 locuitori (abonați activi)	164,3%	162,6%	168,5%	4,2 p.p.
Venituri totale(mil.lei) ²	774,6	744,0	816,5	5,4%
ARPU (lei)	61,4	59,2	65,8	7,2%
Servicii de telefonie fixă				
Abonați (linii telefonice)	968 000	951 138	916 637	-5,3%
- persoane fizice	842 614	827 142	796 694	-5,4%
- persoane juridice	125 386	123 996	119 943	-4,3%
Rata de penetrare la 100 locuitori	37,7%	37,1%	36,5%	-1,2 p.p.
Volumul total de trafic în rețelele fixe (mil. minute)	179,0	181,5	146,6	-18,1%
Numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator - MoU (minute)	88	91	73	-17,4%
Venituri totale (mil.lei) ²	62,7	60,0	54,6	-12,9%
ARPU (lei)	16,6	16,4	15,1	-9,0%
Servicii de acces la Internet mobil*				
Utilizatori acces Internet mobil, total:	2 923 048	2 829 580	3 031 345	3,7%
- utilizatori acces Internet mobil dedicat	129 762	126 511	115 667	-10,9%
Utilizatori 4G, total	2 293 689	2 220 909	2 392 754	4,3%
Rata de penetrare acces Internet mobil, la 100 locuitori	114,0%	110,3%	120,6%	6,6 p.p.
Rata de penetrare acces Internet mobil dedicat, la 100 locuitori	5,1%	4,9%	4,6%	-0,5 p.p.
Venituri acces Internet mobil dedicat (mil. lei)	39,4	38,9	35,1	-10,9%
ARPU acces Internet mobil dedicat (lei)	99,6	101,3	100,0	0,5%
Trafic Internet mobil dedicat (modem), TB	13 516	14 705	12 563	-7,0%
Trafic Internet mobil utilizatori smartphone, TB	54 233	57 779	72 394	33,5%
Venituri M2M (mil. lei) ³	4,7	4,2	5,1	8,3%
Utilizatori M2M ²	88 507	94 029	121 141	36,9%
Servicii de acces la Internet fix				
Abonați	789 097	800 057	825 244	4,6%
- persoane fizice	747 693	758 105	781 115	4,5%
- persoane juridice	41 404	41 952	44 129	6,6%
Rata de penetrare a serviciilor, la 100 locuitori	30,8%	31,2%	32,8%	2,0 p.p.
Venituri de acces la Internet fix (mil. lei)	371,7	360,2	370,9	-0,2%
ARPU acces la Internet fix (lei)	157,8	151,1	150,5	-4,6%
Venituri transmisiuni de date ² (mil. lei)	23,4	25,0	20,8	-11,1%
Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale**				
Abonați TV contra plată	730 223	731 189	737 436	1,0%
Rata de penetrare a serviciilor, la 100 de gospodării ⁴	65,5%	65,6%	67,5%	2,0 p.p.
Venituri TV contra plată (mil. lei)	84,8	100,5	107,9	27,2%
Alte venituri TV (mil. lei)	25,6	28,9	21,9	-14,4%
ARPU TV contra plată (lei)	38,7	45,8	48,9	26,3%
Venituri din alte activități în domeniul de comunicații electronice (mil. lei)	209,6	241,1	160,2	-23,6%
Total venituri în sectorul de comunicații electronice (mil. lei)	1 568,4	1 573,6	1 567,1	-0,1%

¹ Valorile din coloana "Evoluția, %" sunt reflectate în raport cu perioada similară a anului precedent.

² Veniturile totale includ veniturile cu amănuntul, precum și veniturile din serviciile cu ridicata per serviciul respectiv.

³ Acești indicatori sunt prezentați, cu titlu de informare, pentru a arăta dinamica veniturilor și numărului de utilizatori M2M pe segmentul de piață respectivă. Quantumul acestui venit este inclus în veniturile din alte activități în domeniul comunicațiilor electronice.

⁴ Rata de penetrare raportată la 100 gospodării a fost actualizată în conformitate cu datele oficiale publicate de BNS, mărimea medie a gospodăriilor fiind formată din 2,3 persoane.

Notă:

* Datele statistice la compartimentele de servicii "Telefonie mobilă" și "Internet mobil" au fost corectate de către 2 furnizori mobili pentru perioadele trimestriale editate anterior. Totodată, datele statistice vor fi precizate/corectate și în edițiile ulterioare pe anumiți indicatori, inclusiv cu definitivarea anuală.

** Datele statistice aferente compartimentului "Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale", vor fi actualizate, după înlăturarea neajunsurilor incluse în prescripția înaintată în urma controlului planificat, efectuat la unii dintre principalii furnizori de pe piața respectivă.

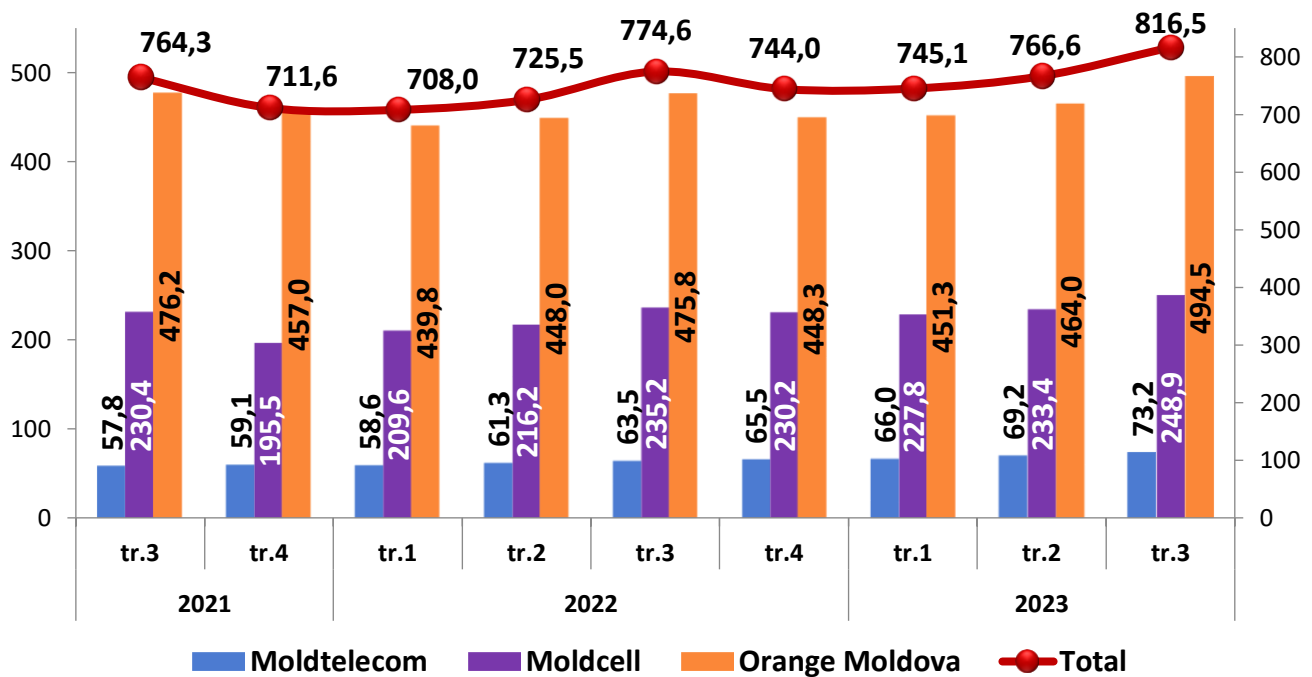
1. Telefonie mobilă

1.1 Dinamica pieței - venituri

În trimestrul III 2023, volumul total al vânzărilor⁵ efectuate de către cei trei furnizori de telefonie mobilă S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldcell" și S.A. "Moldtelecom", a înregistrat o creștere de 5,4%, față de trimestrul III 2022 și a atins cifra de 816,5 mil. lei.

În trimestrul de referință toți trei furnizori de telefonie mobilă au înregistrat o majorare a veniturilor sale, provenite din furnizarea serviciilor de telefonie mobilă. Astfel, veniturile S.A. "Moldtelecom" au înregistrat o creștere de 15,2% și au însumat aproximativ 73,2 mil. lei, veniturile S.A. "Moldcell" s-au mărit cu 5,8% și au alcătuit circa 248,9 mil. lei, iar veniturile S.A. "Orange Moldova" au sporit cu 3,9%, și au constituit 494,5 mil. lei, în raport cu trimestrul III 2022.

Fig. 1. Evoluția veniturilor obținute de furnizorii de telefonie mobilă (mil. lei)

Tabel nr. 1. Structura veniturilor înregistrate pe piața cu amănuntul din serviciile prestate persoanelor individuale și agenților economici (mii, lei)

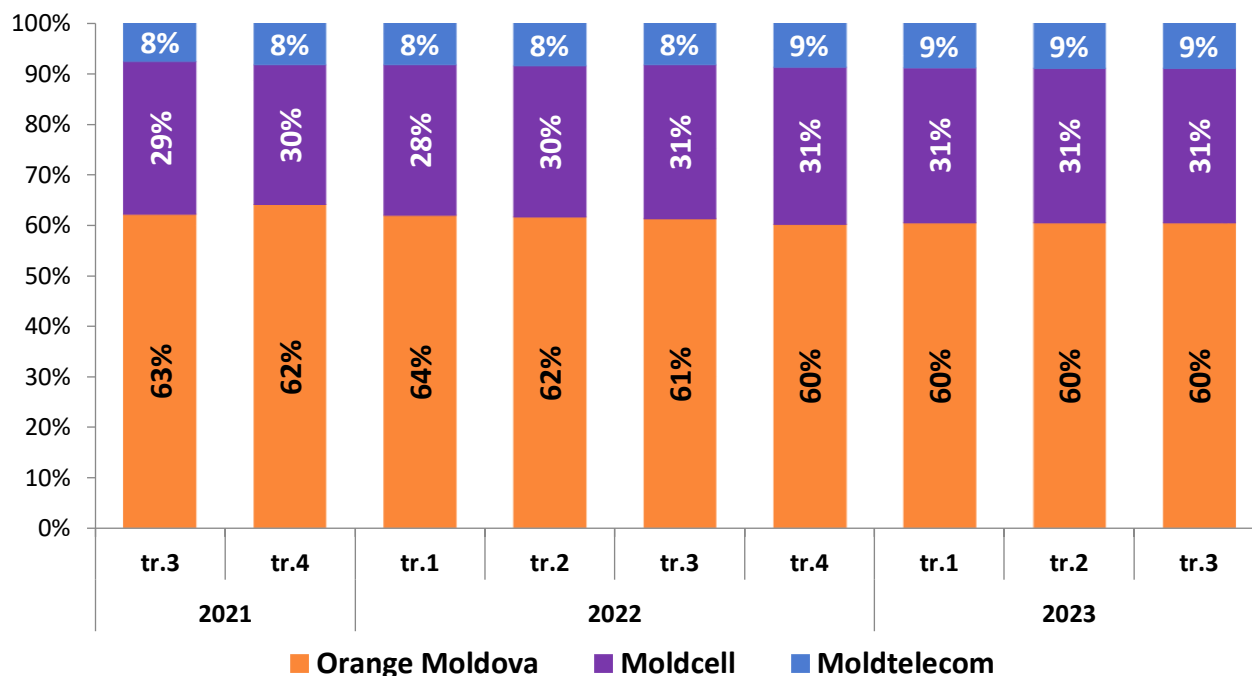
	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Venit provenit din serviciile prestate persoanelor individuale					
S.A. "Moldcell"	178 445	174 191	174 728	179 119	190 621
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	9,2%	-2,4%	0,3%	2,5%	6,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,6%	25,8%	11,1%	9,6%	6,8%
S.A. "Moldtelecom"	49 269	51 002	51 525	54 264	57 909
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	3,9%	3,5%	1,0%	5,3%	6,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	12,4%	12,5%	16,0%	14,5%	17,5%

⁵ volumul total al vânzărilor efectuate de către furnizorii de telefonie mobilă includ veniturile cu amănuntul din serviciile voce, sms și date, precum și veniturile din serviciile cu ridicata.

S.A. "Orange Moldova"	378 351	357 971	364 144	375 162	402 725
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,9%	-5,4%	1,7%	3,0%	7,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-1,0%	-1,0%	4,8%	4,0%	6,4%
Total, venit înregistrat din serviciile prestate persoanelor individuale și ponderea, %	606 064	583 164	590 397	608 545	651 255
	86,5%	86,2%	86,5%	86,4%	86,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,0%	-3,8%	1,2%	3,1%	7,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,6%	7,0%	7,5%	6,5%	7,5%
Venit provenit din serviciile prestate agenților economici					
S.A "Moldcell"	37 344	38 159	37 217	39 813	40 781
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,5%	2,2%	-2,5%	7,0%	2,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-1,5%	0,01%	8,2%	11,4%	9,2%
S.A. "Moldtelecom"	5 895	6 177	6 246	6 346	6 382
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	8,7%	4,8%	1,1%	1,6%	0,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	9,1%	12,7%	12,6%	17,0%	8,3%
S.A. "Orange Moldova"	51 671	49 093	48 684	49 625	52 067
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,0%	-5,0%	-0,8%	1,9%	4,9%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,1%	3,0%	3,4%	1,8%	0,8%
Total, venit înregistrat din serviciile prestate agenților economici și ponderea, %	94 910	93 429	92 147	95 784	99 230
	13,5%	13,8%	13,5%	13,6%	13,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	5,6%	-1,6%	-1,4%	3,9%	3,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	2,11%	2,3%	5,9%	6,6%	4,5%
Total, venit cu amănuntul	700 974	676 593	682 544	704 329	750 485
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,0%	-3,5%	0,9%	3,2%	6,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,7%	6,3%	7,3%	6,5%	7,1%

Conform situației la 30.09.2023, în funcție de cifra de afaceri, S.A."Orange Moldova" deținea o cotă de circa 60% din piața telefoniei mobile, S.A. "Moldcell" – 31% și S.A. "Moldtelecom" – 9%.

Fig. 2. Evoluția cotelor de piață ale furnizorilor de telefonie mobilă, în funcție de venituri, %

Tabel nr. 2. Structura veniturilor înregistrate din abonamente și cartele preplătite, pe piața cu amănuntul (mii, lei)

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Venit înregistrat din vânzările de abonamente (postpaid)					
S.A. "Moldcell"	171 320	172 156	174 057	178 392	182 651
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,3%	0,5%	1,1%	2,5%	2,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,7%	22,7%	11,6%	10,7%	6,6%
S.A. "Moldtelecom"	43 266	44 351	44 451	46 385	48 700
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	5,2%	2,5%	0,2%	4,3%	5,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	9,6%	8,5%	12,4%	12,8%	12,6%
S.A. "Orange Moldova"	336 211	331 425	336 306	342 974	358 392
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	3,3%	-1,4%	1,5%	2,0%	4,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,1%	2,7%	6,1%	5,4%	6,6%
Total, venit înregistrat din vânzările de abonamente (postpaid) și ponderea, %	550 797 78,6%	547 932 81,0%	554 814 81,3%	567 751 80,6%	589 743 78,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,4%	-0,5%	1,3%	2,3%	3,9%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,9%	8,7%	8,3%	7,6%	7,1%
Venit înregistrat din vânzările de cartele preplătite (prepay)					
S.A. "Moldcell"	44 468	40 194	37 888	40 540	48 752
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	16,9%	-9,6%	-5,7%	7,0%	20,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	11,0%	10,8%	6,1%	6,6%	9,6%

S.A. "Moldtelecom"	11 898	12 828	13 320	14 225	15 591
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,8%	7,8%	3,8%	6,8%	9,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	21,9%	29,3%	27,8%	21,7%	31,0%
S.A. "Orange Moldova"	93 811	75 639	76 522	81 813	96 400
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	11,6%	-19,4%	1,2%	6,9%	17,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-5,4%	-12,4%	-1,5%	-2,7%	2,8%
Total, venit înregistrat din vânzările de cartele preplătite (prepay) și ponderea, %	150 177 21,4%	128 661 19,0%	127 730 18,7%	136 578 19,4%	160 743 21,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	12,3%	-14,3%	-0,7%	6,9%	17,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	0,8%	-2,9%	3,2%	2,1%	7,0%
Total, venit cu amănuntul	700 974	676 593	682 544	704 329	750 486
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,0%	-3,5%	0,9%	3,2%	6,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,7%	6,3%	7,3%	6,5%	7,1%

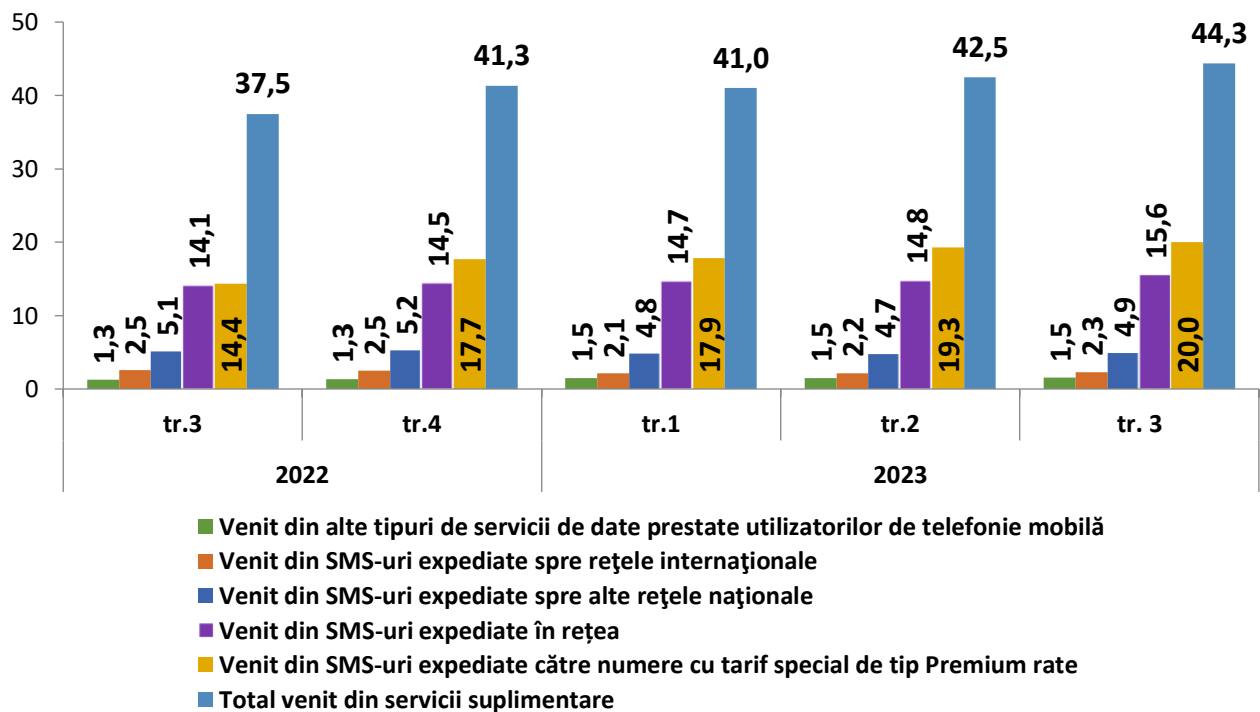
În scopul evaluării eficienței utilizării pe piața cu amănuntul a serviciilor SMS/apeluri video, în trimestrul III 2023 a continuat exercițiul de evaluare a venitului provenit din aceste servicii suplimentare, care are o pondere joasă din venitul total, totodată indicând că componența acestui venit este într-o creștere relativ constantă pe parcursul anului 2023. Așa dar, față de trimestrul III 2022, venitul obținut din SMS/apeluri video a semnalat o creștere cu 18,3%, ajungând la o sumă de 44,3 mil. lei.

Tabel nr. 3. Venitul din serviciile de date suplimentare (nelegate de accesul la Internet), prestate utilizatorilor voce în rețea (mii, lei)

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Venit din SMS-uri expediate în rețea	14 147	14 497	14 685	14 799	15 575
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,5%	2,5%	1,3%	0,8%	5,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	7,1%	20,8%	26,3%	9,4%	10,1%
Venit din SMS-uri expediate spre alte rețele naționale	5 120	5 231	4 820	4 740	4 885
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	2,2%	2,2%	-7,9%	-1,7%	3,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	10,6%	13,7%	8,9%	-5,4%	-4,6%
Venit din SMS-uri expediate spre rețele internaționale	2 541	2 528	2 129	2 166	2 310
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,7%	-0,5%	-15,8%	1,7%	6,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,5%	3,5%	-5,7%	-13,3%	-9,1%
Venit din SMS-uri expediate către numere cu tarif special de tip Premium rate	14 380	17 707	17 853	19 253	20 026
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,9%	23,1%	0,8%	7,8%	4,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	0,6%	20,8%	26,5%	36,5%	39,3%
Total venit din SMS-uri expediate	36 188	39 963	39 487	40 958	42 796

Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	3,0%	10,4%	-1,2%	3,7%	4,5%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	4,7%	18,6%	21,8%	16,5%	18,3%
Venit din apeluri video	16	13	9	7	6
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	-2,1%	-19,2%	-30,5%	-16,6%	-13,8%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	-47,7%	-52,0%	-53,2%	-54,2%	-59,6%
Venit din alte tipuri de servicii de date prestate utilizatorilor de telefonie mobilă	1 287	1 343	1 510	1 495	1 537
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	2,0%	4,4%	12,5%	-1,1%	2,9%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	19,4%	13,6%	17,6%	18,5%	19,5%
Total venit din servicii suplimentare	37 491	41 319	41 006	42 460	44 339
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	2,9%	10,2%	-0,8%	3,5%	4,4%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	5,1%	18,4%	21,6%	16,6%	18,3%

Fig. 3. Evoluția veniturilor obținute din serviciile SMS (mil. lei)

În vederea urmăririi furnizării serviciilor de roaming voce pe piața cu amănuntul, în trimestrul III 2023 au fost agregate indicatorii pe veniturile provenite din aceste servicii, pentru perioadele anterioare trimestriale ale anului 2022, ceea ce reliefează că, veniturile înregistrate în trimestrul de referință, circa 43,4 mil. lei sunt în ascensiune cu 38,1%, față de trimestrul II 2023 și respectiv, în creștere cu 14,2%, față de trimestrul III 2022.

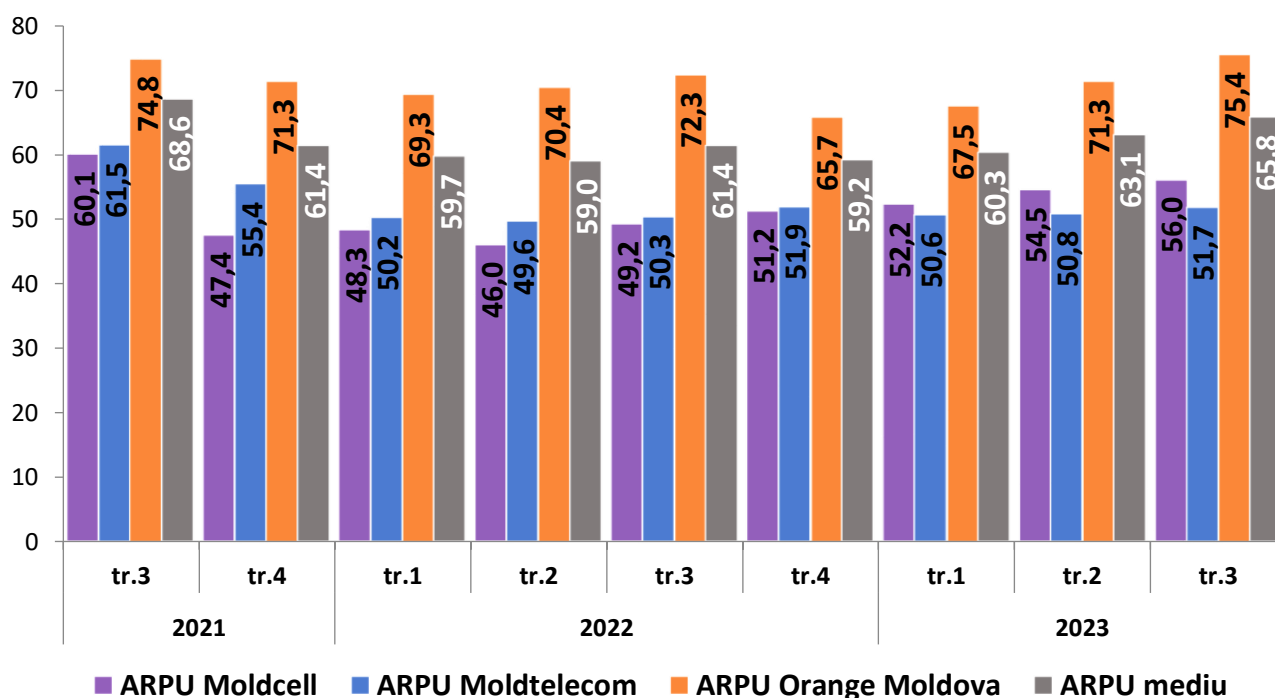
Tabel nr. 4. Venitul din serviciile de outbound roaming furnizate abonaților proprii de telefonie mobilă (mii, lei)

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Venit din apeluri voce de plecare	13 746	9 420	8 604	11 408	15 042
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	49,8%	-31,5%	-8,7%	32,6%	31,9%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	-11,4%	78%	9,0%	24,3%	9,4%

Venit din apeluri voce de intrare	5 515	3 779	3 399	4 364	5 782
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	49,7%	-31,5%	-10,1%	28,4%	32,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	156,6%	-42,6%	4,5%	18,5%	4,8%
Venit din mesaje SMS de plecare	2 195	1 572	1 456	1 899	2 457
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	50,0%	-28,4%	-7,3%	30,4%	29,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	22,7%	34,5%	30,7%	29,7%	11,9%
Venit din servicii de data roaming	16 582	11 539	11 276	13 803	20 177
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	59,7%	-30,4%	-2,3%	22,4%	46,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	42,1%	36,5%	35,0%	32,9%	21,7%
Total venit din servicii roaming	38 038	26 310	24 735	31 474	43 458
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	53,9%	-30,8%	-6,0%	27,2%	38,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	22,2%	22,4%	20,0%	27,4%	14,2%

Venitul mediu lunar per utilizator de telefonie mobilă (ARPU), în trimestrul de referință, a fost în creștere față de perioada similară a anului trecut, valoarea medie a acestui indicator s-a majorat cu 7,2% și a constituit 65,8 lei.

Fig. 4. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator de telefonie mobilă - ARPU (lei)

Tabel nr. 5. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator (ARPU), înregistrat din serviciile prestate persoanelor individuale și agenților economici, lei

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
ARPU înregistrat din serviciile prestate persoanelor individuale					
S.A. "Moldcell"	40,6	42,6	44,3	46,4	47,5
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	7,6%	4,9%	4,0%	4,8%	2,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-17,0%	15,8%	12,1%	22,9%	17,0%

S.A. "Moldtelecom"	42,5	44,0	43,0	43,2	44,3
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,2%	3,5%	-2,3%	0,5%	2,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-19,3%	-7,0%	2,4%	2,7%	4,1%
S.A. "Orange Moldova"	61,6	56,1	58,3	61,9	65,9
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,3%	-8,9%	3,9%	6,0%	6,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-4,2%	-7,1%	-0,8%	1,6%	6,9%
ARPU mediu (lei), persoane individuale	51,8	50,2	51,9	54,4	57,0
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	3,2%	-3,2%	3,4%	5,0%	4,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-10,8%	-1,5%	3,3%	8,4%	9,9%
ARPU înregistrat din serviciile prestate agenților economici					
S.A. "Moldcell"	96,2	94,4	89,4	93,8	94,1
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,9%	-1,9%	-5,2%	4,9%	0,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-12,2%	-11,9%	-5,4%	-1,7%	-2,2%
S.A. "Moldtelecom"	56,4	59,3	60,0	60,5	60,3
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	11,6%	5,1%	1,1%	0,8%	-0,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	13,4%	16,5%	17,3%	19,6%	6,9%
S.A. "Orange Moldova"	117,5	110,9	109,2	111,2	116,5
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	5,4%	-5,6%	-1,5%	1,8%	4,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	0,5%	-0,2%	0,6%	-0,3%	-0,8%
ARPU mediu (lei), agenți economici	101,8	98,2	95,4	98,2	100,6
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,1%	-3,5%	-2,9%	2,9%	2,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-3,7%	-3,9%	-0,7%	0,3%	-1,1%

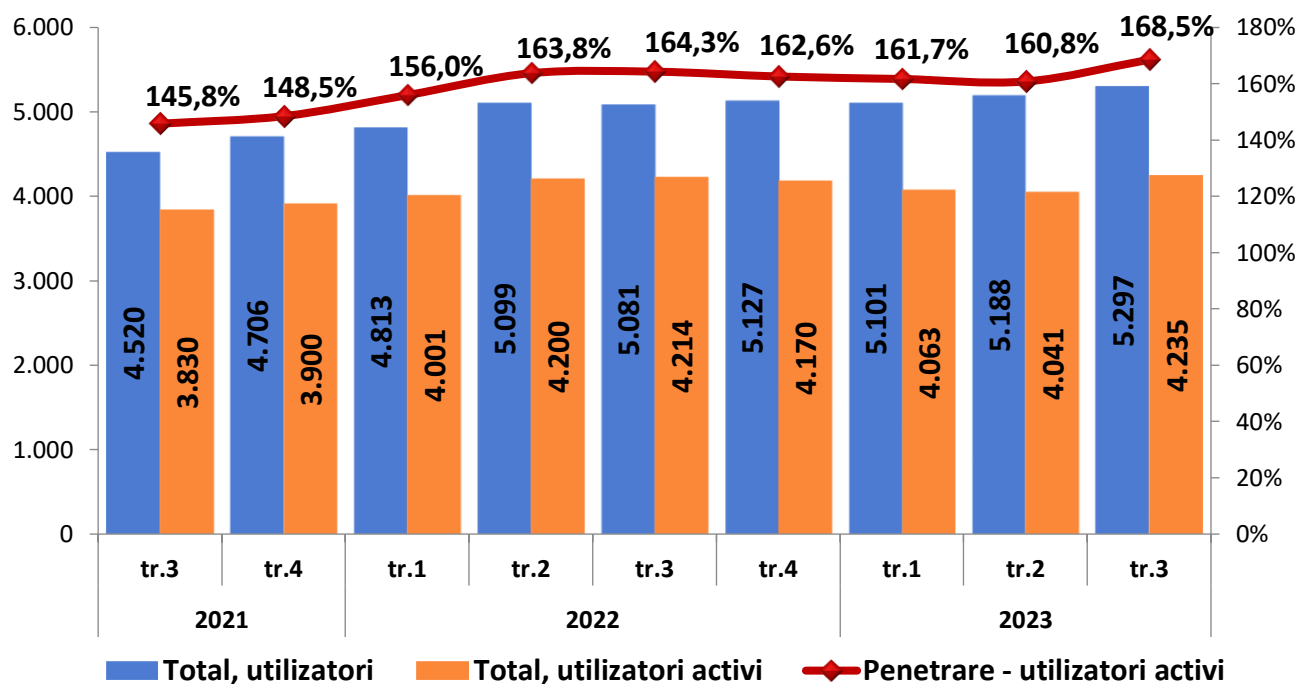
1.2 Utilizatori/cartele SIM și rata de penetrare la 100 locuitori

În trimestrul III 2023, numărul total al utilizatorilor de telefonie mobilă (*reprezintă cartele SIM⁶ active și pasive*) s-a majorat, față de aceeași perioadă a anului precedent, cu 4,2% și a constituit circa 5,3 mil. de utilizatori, din care 4,2 mil. sunt utilizatorii activi/cartele SIM active(+0,5%).

Rata de penetrare a serviciilor de telefonie mobilă, raportată la 100 de locuitori, a crescut cu 4,2 p.p., față de trimestrul III 2022 și a alcătuit 168,5%. Acest indicator arată că la 100 de locuitori ai R. Moldova revin, în mediu, circa 168 de cartele SIM, procurate de la furnizorii de telefonie mobilă, ceea ce înseamnă că o parte din utilizatori dețin câte două sau mai multe cartele SIM.

⁶ Utilizatori activi/cartele SIM "active" sunt considerați utilizatorii care în decursul ultimelor trei luni până la raportarea datelor au consumat cel puțin un serviciu plătit.

Fig. 5. Evoluția numărului utilizatorilor (mii) și ratele de penetrare ale serviciilor de telefonie mobilă

În trimestrul de referință, din numărul total de utilizatori activi/cartele SIM, circa 3,9 mil. de cartele SIM (în creștere cu 0,1% față de trimestrul III 2022) sunt atribuite persoanelor individuale (B2C), reprezentând o pondere de circa 92,2%, iar numărul agenților economici (B2B) a însumat 330 mii de cartele SIM (în creștere cu 5,3% față de trimestrul III 2022), având o pondere de 7,8%.

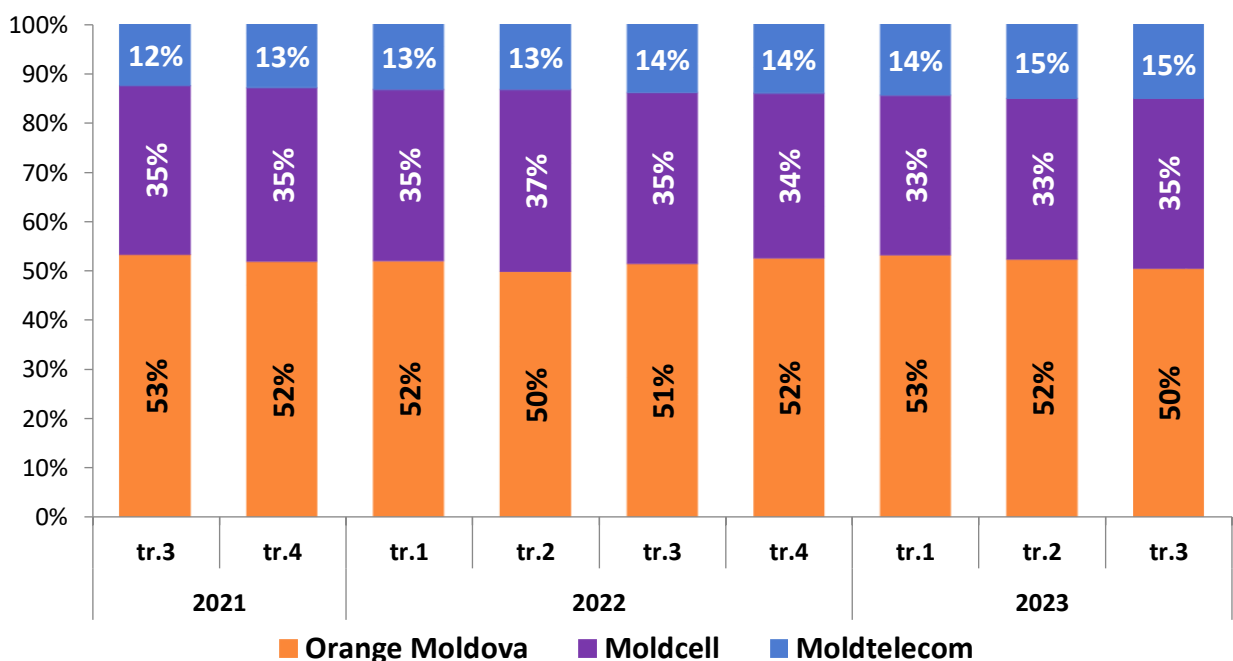
Tabel nr. 6. Structura numărului de utilizatori de servicii de telefonie mobilă (cartele SIM active), în funcție de categoria de utilizator

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Numărul utilizatorilor activi – persoane individuale					
S.A. "Moldcell"	1 401 869	1 324 323	1 305 190	1 267 479	1 406 167
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-8,2%	-5,5%	-1,4%	-2,9%	10,9%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	15,3%	2,3%	-3,9%	-17,0%	0,3%
S.A. "Moldtelecom"	384 664	388 318	411 096	426 910	445 342
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-0,8%	0,9%	5,9%	3,8%	4,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	29,4%	13,7%	12,9%	10,1%	15,8%
S.A. "Orange Moldova"	2 114 234	2 137 280	2 023 499	2 019 299	2 053 306
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,9%	1,1%	-5,3%	-0,2%	1,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,6%	8,7%	2,5%	2,1%	-2,9%
Total, utilizatori activi – persoane individuale și ponderea, %	3 900 767	3 849 921	3 739 785	3 713 688	3 904 815
	92,6%	92,3%	92,0%	92,0%	92,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,2%	-1,3%	-2,9%	-0,7%	5,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	10,4%	6,9%	1,2%	-4,6%	0,1%
Numărul utilizatorilor activi – agenți economici					

S.A. "Moldcell"	131 639	137 933	139 463	143 540	145 380
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	3,6%	4,8%	1,1%	2,9%	1,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	11,9%	15,1%	13,7%	13,0%	10,4%
S.A. "Moldtelecom"	34 852	34 566	34 872	35 104	35 402
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,2%	-0,8%	0,9%	0,7%	0,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-3,8%	-2,8%	-5,0%	1,0%	1,6%
S.A. "Orange Moldova"	147 088	147 909	149 178	148 360	149 507
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,7%	0,6%	0,9%	-0,5%	0,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	3,5%	2,9%	2,7%	1,5%	1,6%
Total, utilizatori activi – <u>agenți economici și ponderea, %</u>	313 579	320 408	323 513	327 004	330 289
	7,4%	7,7%	8,0%	8,0%	7,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,8%	2,2%	1,0%	1,1%	1,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	6,0%	7,1%	6,2%	6,2%	5,3%
Total, <u>utilizatori activi</u>	4 214 346	4 170 329	4 063 298	4 040 692	4 235 104
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,3%	-1,0%	-2,6%	-0,6%	4,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	10,0%	6,9%	1,6%	-3,8%	0,5%

Cea mai mare cotă pe piața de telefonie mobilă, în funcție de numărul total de utilizatori este deținută, ca și în perioadele precedente, de către S.A."Orange Moldova" - circa 50%, respectiv S.A."Moldcell" are o cotă de 35%, iar S.A."Moldtelecom" - 15%.

Fig.6. Evoluția cotelor de piață ale furnizorilor de telefonie mobilă, în funcție de numărul total de utilizatori, (%)

La finele perioadei de raportare, dintre cei circa 5,3 mil. de utilizatori ai telefoniei mobile, 80% au constituit utilizatorii activi, iar 20% au alcătuit utilizatorii pasivi.

Comparativ cu aceeași perioadă a anului precedent, baza de clienți ai S.A. "Moldtelecom" a crescut cu 91,2 mii (+13,1%) și a constituit circa 785,4 mii, baza de clienți ai S.A. "Moldcell" s-a majorat cu 61,8 mii (+3,5%) și a însumat 1 838,1 mii, iar numărul de utilizatori ai S.A. "Orange Moldova" a înregistrat o creștere cu 62,8 mii (+2,4%), constituind 2 673,3 mii.

Tabel nr. 7. Structura pieței de servicii de telefonie mobilă, în funcție de tipul utilizatorilor activi și pasivi

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Număr de utilizatori activi					
S.A. "Moldcell"	1 533 508	1 462 256	1 444 653	1 411 019	1 551 547
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-7,3%	-4,6%	-1,2%	-2,3%	10,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	15,0%	3,4%	-2,4%	-14,7%	1,2%
S.A. "Moldtelecom"	419 516	422 884	445 968	462 014	480 744
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-0,7%	0,8%	5,5%	3,6%	4,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	25,8%	12,1%	11,2%	9,3%	14,6%
S.A. "Orange Moldova"	2 261 322	2 285 189	2 172 677	2 167 659	2 202 813
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	6,5%	1,1%	-4,9%	-0,2%	1,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,5%	8,3%	2,5%	2,1%	-2,6%
Total, utilizatori activi și ponderea, %	4 214 346	4 170 329	4 063 298	4 040 692	4 235 104
	82,9%	81,3%	79,6%	77,9%	80,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,3%	-1,0%	-2,6%	-0,6%	4,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	10,0%	6,9%	1,6%	-3,8%	0,5%
Număr de utilizatori pasivi					
S.A. "Moldcell"	242 741	263 130	219 116	292 793	286 529
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,3%	8,4%	-16,7%	33,6%	-2,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	6,7%	3,4%	7,7%	22,2%	18,0%
S.A. "Moldtelecom"	274 657	284 861	281 837	308 457	304 647
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	12,7%	3,7%	-1,1%	9,4%	-1,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	24,9%	28,1%	25,2%	26,6%	10,9%
S.A. "Orange Moldova"	349 176	408 776	537 218	546 147	470 499
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-16,0%	17,1%	31,4%	1,7%	-13,9%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	44,1%	24,2%	39,9%	31,4%	34,7%
Total, utilizatori pasivi și ponderea, %	866 574	956 767	1 038 171	1 147 397	1 061 675
	17,1%	18,7%	20,4%	22,1%	20,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-3,6%	10,4%	8,5%	10,5%	-7,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	25,7%	18,7%	27,8%	27,6%	22,5%
Total utilizatori per furnizor					
S.A. "Moldcell"	1 776 249	1 725 386	1 663 769	1 703 812	1 838 076
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-6,2%	-2,9%	-3,6%	2,4%	7,9%

<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	13,8%	3,4%	-1,2%	-10,0%	3,5%
S.A. "Moldtelecom"	694 173	707 745	727 805	770 471	785 391
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,2%	2,0%	2,8%	5,9%	1,9%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	25,5%	18,1%	16,3%	15,6%	13,1%
S.A. "Orange Moldova"	2 610 498	2 693 965	2 709 895	2 713 806	2 673 312
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	2,8%	3,2%	0,6%	0,1%	-1,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	8,5%	10,5%	8,3%	6,9%	2,4%
Total utilizatori	5 080 920	5 127 096	5 101 469	5 188 089	5 296 779
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-0,4%	0,9%	-0,5%	1,7%	2,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	12,4%	8,9%	6,0%	1,7%	4,2%

În trimestrul de referință, cota utilizatorilor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în bază de abonamente (*utilizatori postpaid*) a constituit circa 34,6% din numărul total de utilizatori, iar cota celor care au utilizat serviciile de telefonie mobilă în baza cartelelor preplătite (*utilizatori prepaid*) a constituit circa 65,4%.

Tabel nr. 8. Structura pieței în funcție de tipul utilizatorilor – pe baza cartelelor preplătite și abonamentelor (prepaid/postpaid)

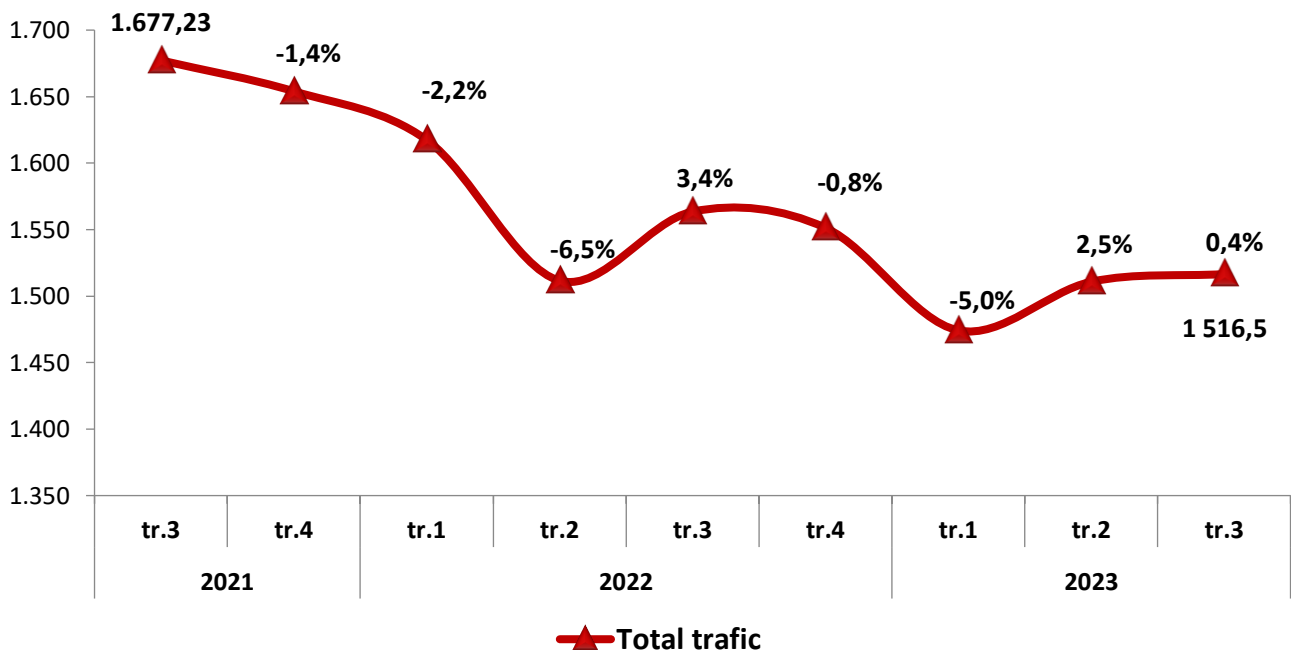
	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Număr de utilizatori pe baza de cartele preplătite (prepaid)					
S.A. "Moldcell"	1 248 713	1 189 568	1 129 952	1 162 746	1 291 382
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-9,4%	-4,7%	-5,0%	2,9%	11,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	17,0%	1,8%	-4,4%	-15,7%	3,4%
S.A. "Moldtelecom"	468 561	474 658	486 571	522 407	531 088
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	3,9%	1,3%	2,5%	7,4%	1,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	29,8%	18,6%	15,7%	15,8%	13,3%
S.A. "Orange Moldova"	1 614 321	1 687 134	1 695 092	1 693 717	1 642 985
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,1%	4,5%	0,5%	-0,1%	-3,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	13,4%	16,4%	12,0%	9,3%	1,8%
Total, utilizatori pe baza de cartele preplătite și ponderea, %	3 331 595 65,6%	3 351 360 65,4%	3 311 615 64,9%	3 378 870 65,1%	3 465 455 65,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-1,4%	0,6%	-1,2%	2,0%	2,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	16,8%	11,0%	6,3%	-0,03%	4,0%
Număr de utilizatori pe baza de abonamente (postpaid)					
S.A. "Moldcell"	527 563	535 818	533 817	541 066	546 694
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	2,4%	1,6%	-0,4%	1,4%	1,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	6,9%	7,1%	6,3%	5,0%	3,6%
S.A. "Moldtelecom"	225 612	233 087	241 234	248 064	254 303
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	4,8%	3,3%	3,5%	2,8%	2,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	17,2%	16,9%	17,4%	15,2%	12,7%

S.A. "Orange Moldova"	996 177	1 006 831	1 014 803	1 020 089	1 030 327
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,7%	1,1%	0,8%	0,5%	1,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	1,4%	1,8%	2,6%	3,1%	3,4%
Total, utilizatori pe baza de abonamente și ponderea, %	34,4%	34,6%	35,1%	34,9%	34,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-1,7%	1,5%	0,8%	1,1%	1,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,9%	5,2%	5,5%	5,2%	4,7%
Total, număr de utilizatori	5 080 920	5 127 096	5 101 469	5 188 089	5 296 779
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-0,4%	0,9%	-0,5%	1,7%	2,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	12,4%	8,9%	6,0%	1,7%	4,2%

1.3 Evoluția traficului

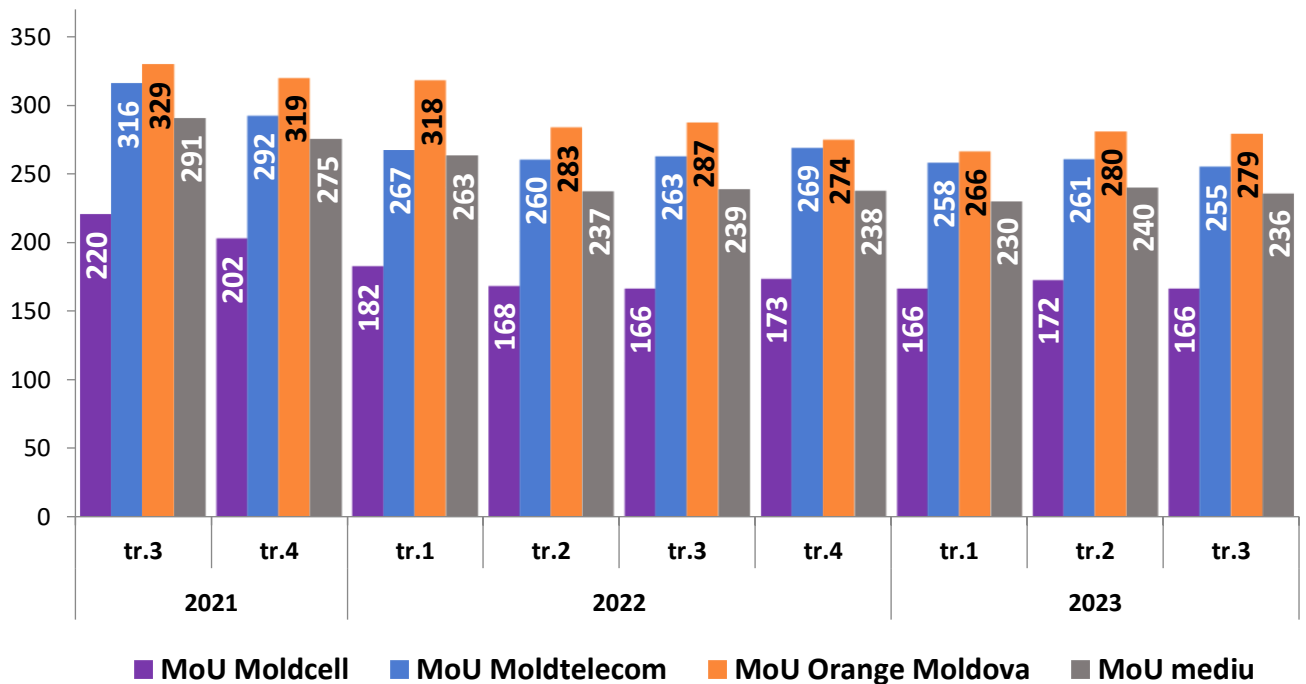
În trimestrul III 2023, volumul total al traficului de voce originat în rețelele mobile a scăzut, față de perioada similară a anului 2022, cu 3,0% și a însumat circa 1,5 mld. minute.

Fig. 7. Dinamica volumului total de trafic de voce în rețelele mobile (mil. minute)

Pe durata trimestrului de raportare, indicatorul MoU (*numărul mediu de minute vorbite lunar de un utilizator*) a atestat o scădere cu 1,3%, față de trimestrul III 2022 și a constituit 236 minute (3 ore 56 minute). Per furnizor, acest indicator arată în felul următor: la S.A. "Moldcell" acest indicator a rămas neschimbat, cu un MoU de 166 minute, ca și în trimestrul III 2022, la S.A. "Moldtelecom" s-a înregistrat un MoU în scădere de la 263 minute la 255 minute (-2,9%) și respectiv la S.A. "Orange Moldova" - indicatorul MoU a înscis o diminuare de la 287 minute la 279 minute (-2,8%).

Fig. 8. Evoluția traficului mediu lunar generat de un utilizator - indicatorul MoU (minute)

În trimestrul de referință, numărul mesajelor scurte SMS expediate prin rețelele mobile s-a diminuat, față de trimestrul III 2022, cu 1,8% și a contabilizat circa 193,4 mil. de SMS-uri, câte 16 SMS-uri expediate în mediu pe lună de un utilizator.

2. Telefonie fixă

2.1 Date generale – furnizori

Tabel nr. 9. Numărul de furnizori de telefonie fixă operaționali, care au prezentat raportul statistic, la nivelul pieței cu amănuntul de servicii de origine și terminare a apelurilor

Indicator	La situația din 30.09.2023
Nr. total de furnizori de telefonie fixă	23

2.2 Dinamica pieței cu amănuntul

În trimestrul III 2023, piața serviciilor de telefonie fixă a continuat să se afle în recesiune inevitabilă. Datele statistice arată că numărul de abonați, traficul mediul lunar și volumul vânzărilor pe această piață au urmat aceeași tendință descendentă.

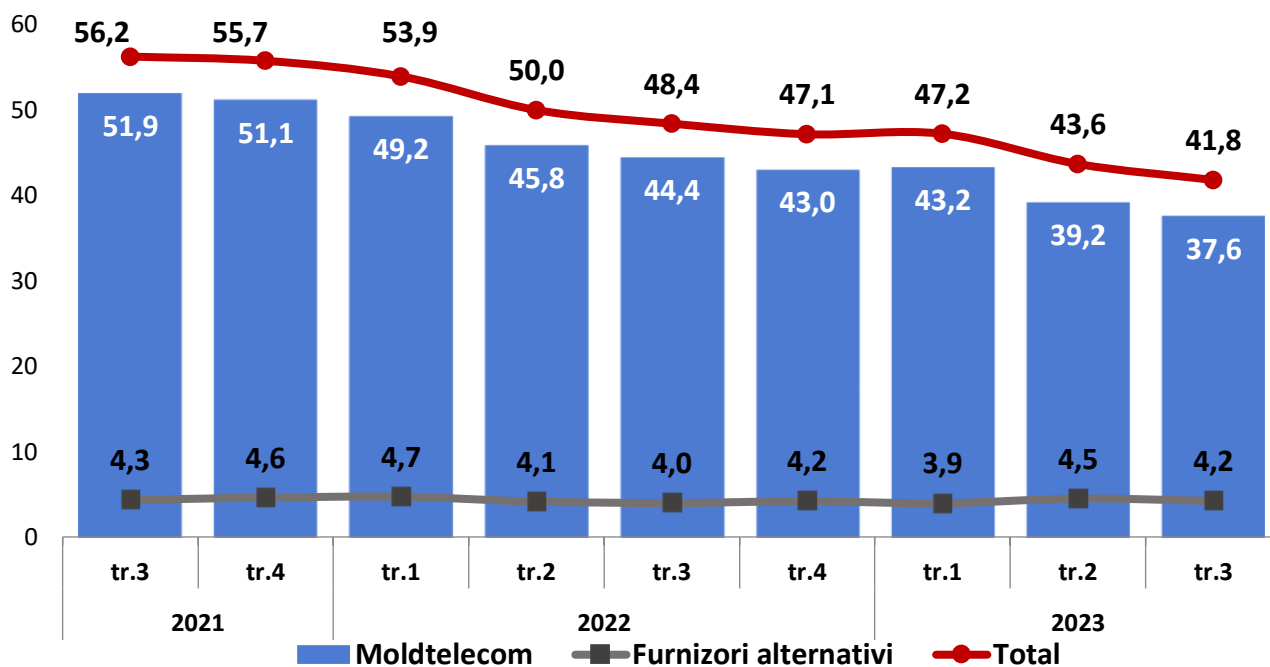
Tabel nr. 10. Date cu privire la veniturile, numărul de abonați și traficul mediu lunar (ARPU) pe piața de telefonie fixă

TOTAL	Venit*, lei		Număr de abonați		ARPU, lei	
	per. fizice	per. juridice	per. fizice	per. juridice	per. fizice	per. juridice
	27 303 639	14 400 433	796 694	119 943	11,3	39,9

*Notă: Venit obținut din furnizarea de servicii de telefonie fixă către abonați prin acces direct.

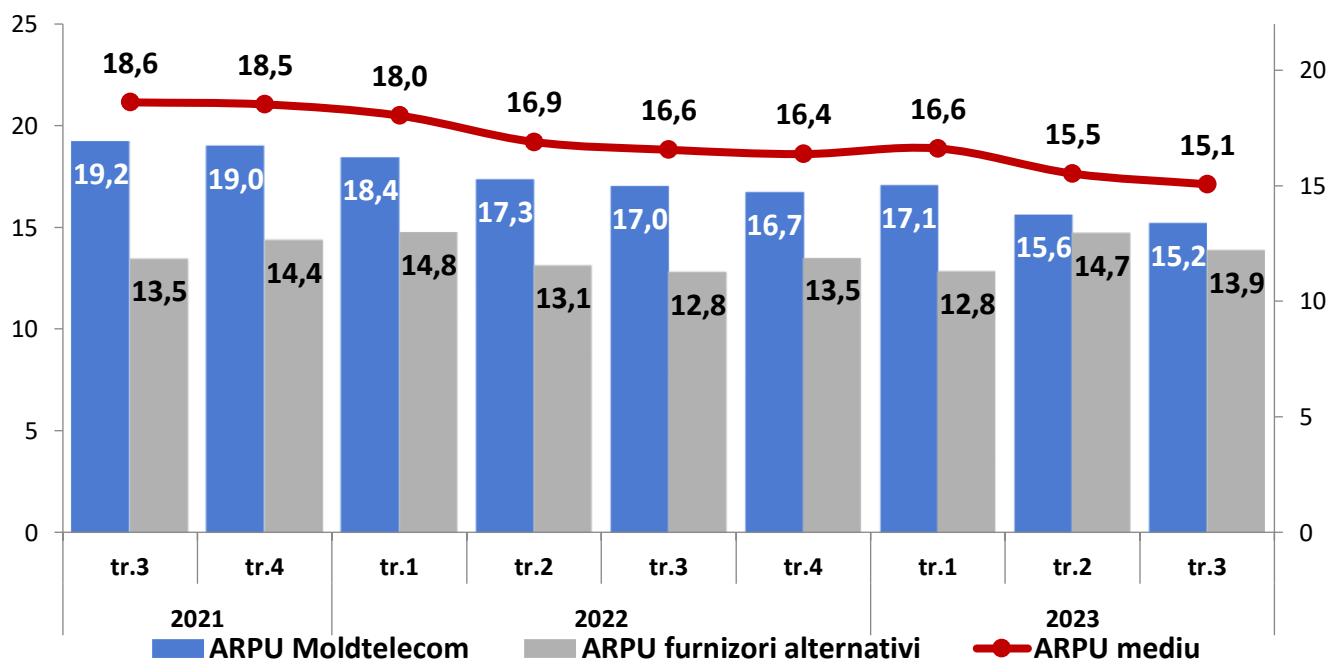
Volumul total al veniturilor cu amănuntul (include veniturile provenite din servicii prin acces direct și indirect în rețelele de telefonie fixă) pe acest segment de piață a scăzut, comparativ cu perioada similară a anului precedent, cu 13,6% și a alcătuit 41,8 mil. lei. Un declin puternic al vânzărilor s-a înregistrat la S.A. "Moldtelecom", care s-au micșorat cu 6,8 mln. lei (-15,4%) și au constituit 37,6 mil. lei. Respectiv, cota de piață a S.A. "Moldtelecom", în funcție de cifra de afaceri, a alcătuit 89,9%, (-1,9 p.p.), iar cota cumulativă a celorlalți furnizori alternativi a atins circa 10,1%.

Fig. 9. Evoluția pieței serviciilor de telefonie fixă cu amănuntul, în funcție de cifra de afaceri (mil lei)

Urmare a acestei evoluții nefavorabile, venitul mediu lunar per abonat (ARPU) s-a redus cu 9% și a constituit 15,1 lei. S.A. "Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de circa 15,2 lei (-10,6%), iar furnizorii alternativi – un ARPU de 13,9 lei (+8,5%).

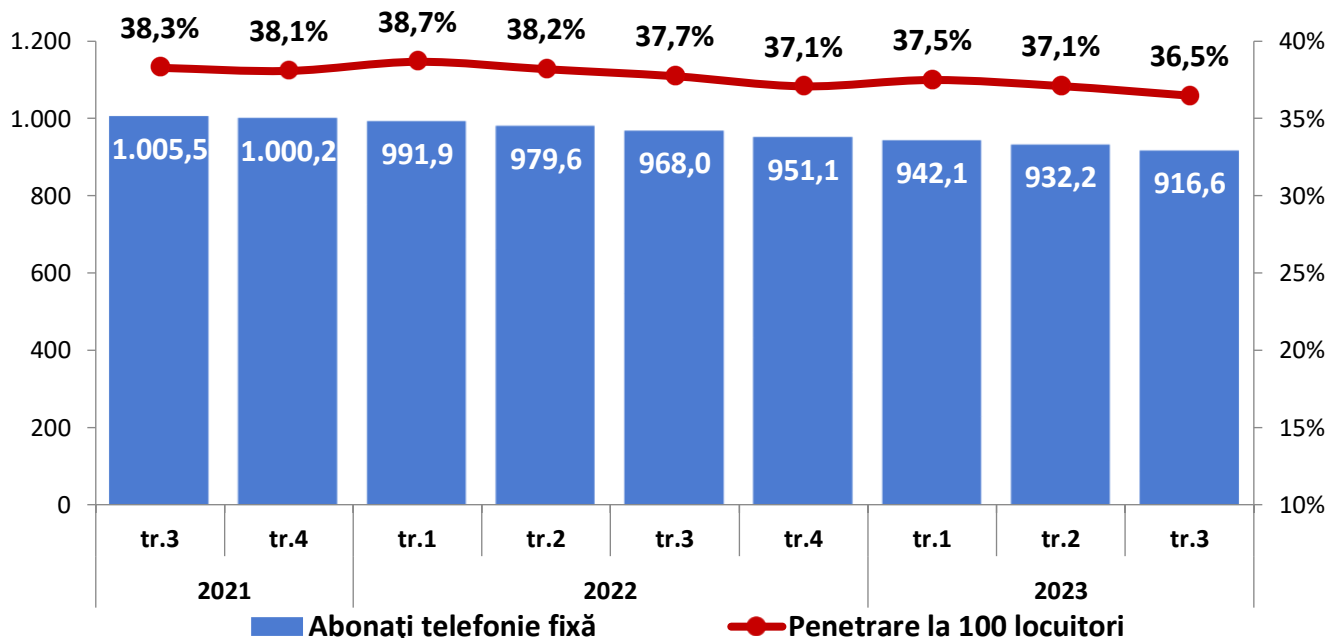
Fig. 10. Evoluția venitului mediu lunar per utilizator – ARPU, (lei)

2.3 Numărul de abonați și ratele de penetrare

În perioada de referință, numărul total de abonați de telefonie fixă⁷ a scăzut cu circa 5,3%, față de perioada respectivă din anul precedent, și a constituit 916,6 mii de abonați. De asemenea, comparativ cu trimestrul III 2022, rata de penetrare a serviciilor de telefonie fixă, raportată la 100 de locuitori, a scăzut cu 1,2 p.p. și a alcătuit 36,5%, iar rata de penetrare, raportată la 100 de gospodării⁸, a alcătuit circa 72,9%.

Fig. 11. Numărul de abonați (mii) și rata de penetrare (%) a serviciilor de telefonie fixă, raportată la 100 de locuitori

La finele trimestrului III 2023, cota de piață deținută de S.A. "Moldtelecom, în funcție de numărul de abonați, a constituit 89,0%, în scădere cu 0,3 p.p. comparativ cu aceeași perioadă a anului 2022.

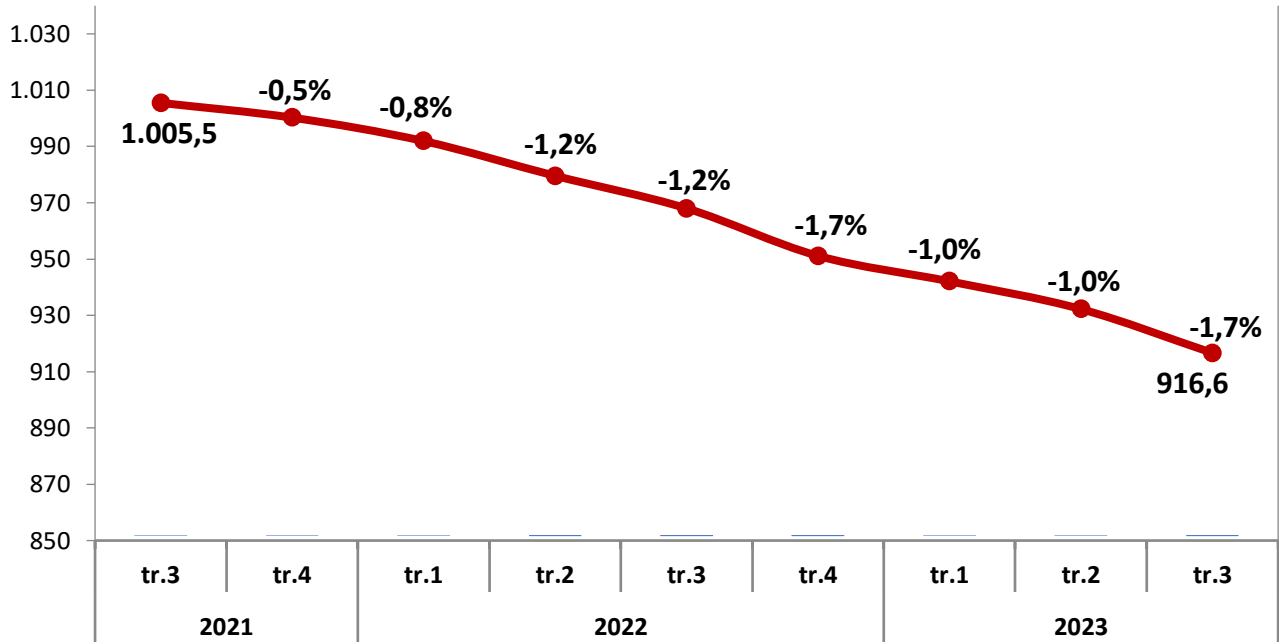
Tabel nr. 11. Numărul total de abonați de telefonie fixă per trimestru (mii)

Furnizor	Tr. 3 2022	Tr. 4 2022	Tr. 1 2023	Tr. 2 2023	Tr. 3 2023
Moldtelecom	865 015	848 216	840 117	831 083	815 654
Furnizori alternativi	102 985	102 922	101 964	101 136	100 983
Număr de abonați, total	968 000	951 138	942 081	932 219	916 637
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-1,2%	-1,7%	-1,0%	-1,0%	-1,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-3,7%	-4,9%	-5,0%	-4,8%	-5,3%
Număr de abonați, persoane fizice	842 614	827 142	820 026	811 459	796 694
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-1,2%	-1,8%	-0,9%	-1,0%	-1,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-3,9%	-5,1%	-5,1%	-4,9%	-5,4%
Număr de abonați, persoane juridice	125 386	123 996	122 055	120 760	119 943
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-1,0%	-1,1%	-1,6%	-1,1%	-0,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-2,5%	-3,8%	-4,4%	-4,7%	-4,3%

⁷ În calcul au fost luate liniile fixe de abonat în cazul serviciilor prestate în baza tehnologiei VoIP – numerele de telefon alocate utilizatorilor

⁸ mărimea medie a gospodăriilor pe medii (2,3 persoane), pentru anul 2023 a fost preluată de la Biroul Național de Statistică conform ultimelor actualizări la momentul publicării. Sursa: <http://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala>

Fig. 12. Evoluția numărului de abonați de telefonie fixă, (%)

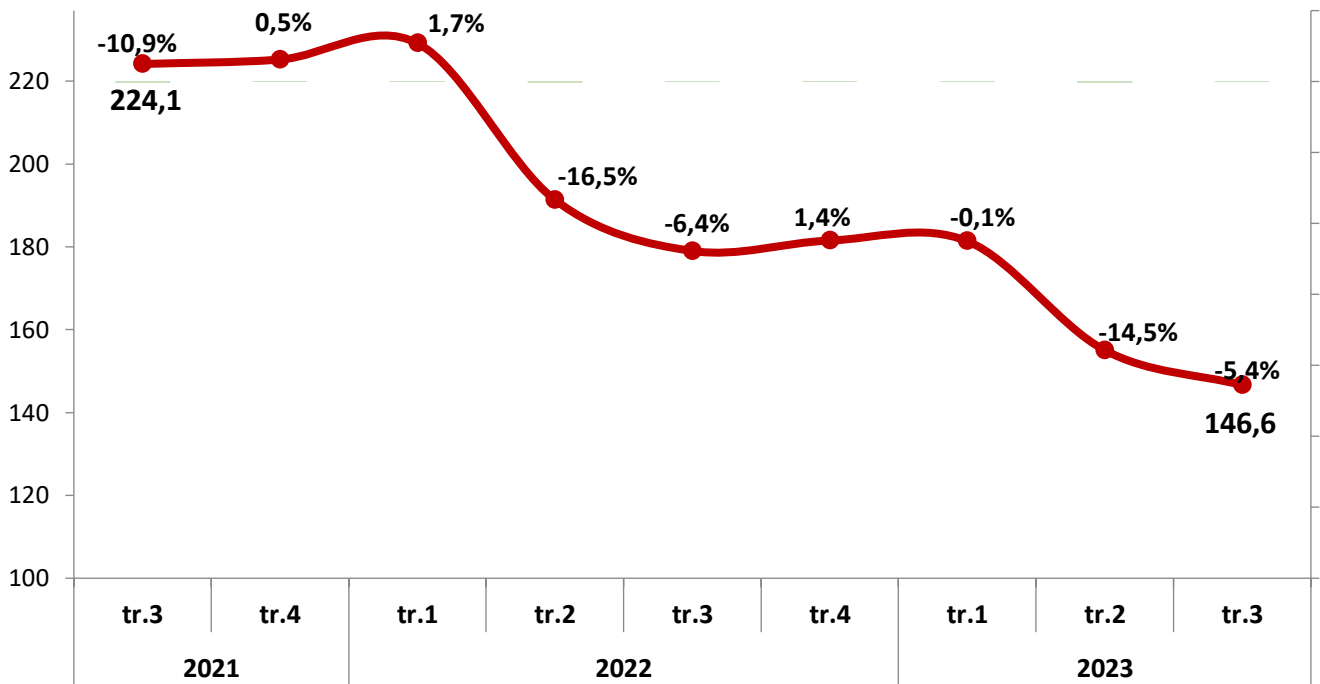
2.4 Evoluția traficului

Diminuarea volumului total al traficului de voce în rețelele de telefonie fixă a fost condiționată de reducerea semnificativă a tuturor tipurilor de trafic, inclusiv de origine, de terminare și de tranzit. Astfel, în trimestrul III 2023, volumul total al traficului de voce deservit prin rețelele fixe a constituit 146,6 mln. de minute, în scădere cu 18,1%, față de aceeași perioadă a anului 2022.

Tabel nr. 12. Volumul total de trafic voce în rețelele de telefonie fixă (mii minute)

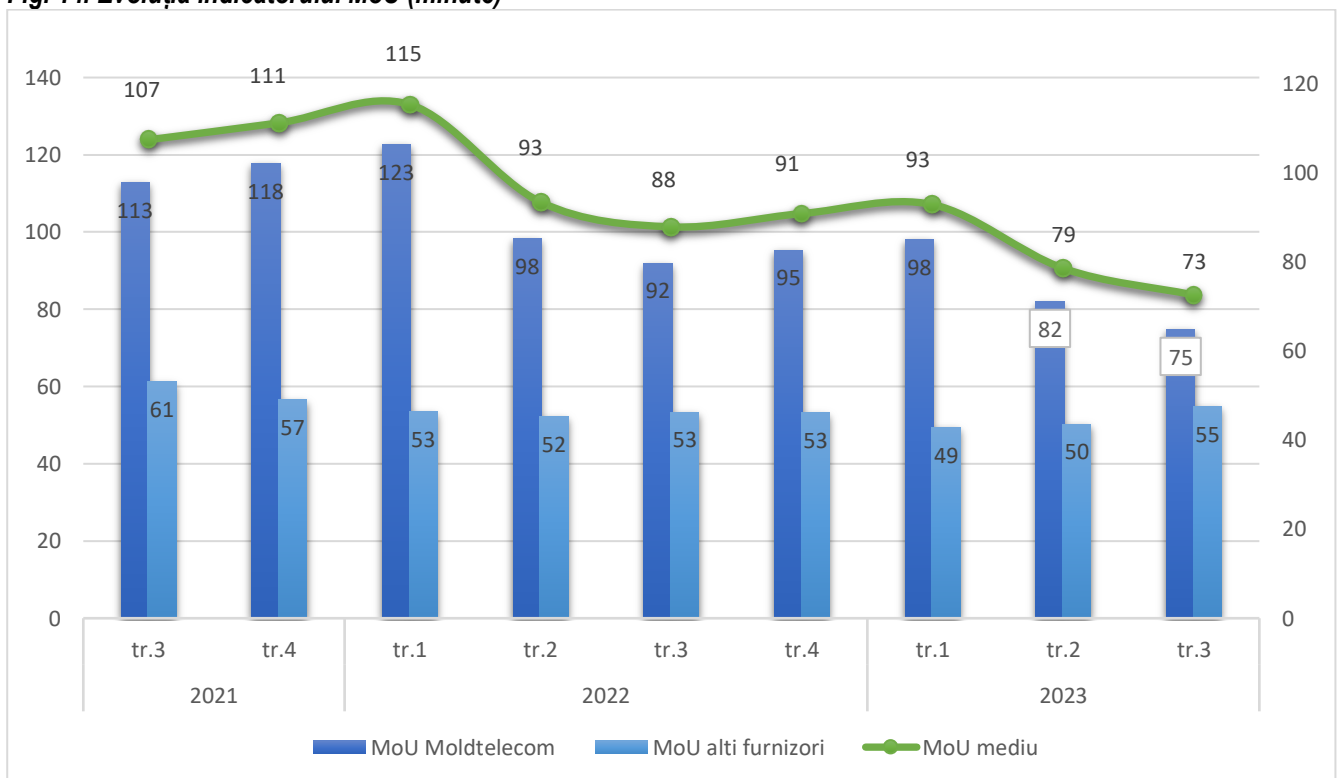
	Tr. 3 2022	Tr. 4 2022	Tr. 1 2023	Tr. 2 2023	Tr. 3 2023
Trafic de origine	108 677	109 677	111 127	92 327	81 432
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-7,6%	0,9%	1,3%	-16,9%	-11,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-21,9%	-24,5%	-25,3%	-21,5%	-25,1%
Trafic de terminare	62 549	64 926	63 179	56 146	57 929
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-4,5%	3,8%	-2,7%	-11,1%	3,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-18,1%	-10,8%	-14,5%	-14,2%	-7,4%
Trafic de tranzit	7 764	6 905	7 049	6 561	7 158
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-5,1%	-11,1%	2,1%	-6,9%	9,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-10,3%	-3,1%	8,9%	-19,8%	-7,8%
Total trafic deservit prin rețele fixe.	178 990	181 508	181 354	155 034	146 615
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-6,4%	1,4%	-0,1%	-14,5%	-5,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-20,1%	-19,4%	-20,8%	-19,0%	-18,1%

Fig. 13. Evoluția traficului total (mil. minute)

În aceste condiții, traficul mediu lunar de voce per abonat (MoU) s-a micșorat cu 17,4%, față de aceeași perioadă a anului 2022, și a alcătuit 73 de minute (1 oră și 13 minute).

Fig. 14. Evoluția indicatorului MoU (minute)

3. Internet fix și mobil

3.1 Date generale – furnizori

Tabel nr. 13. Numărul de furnizori de servicii de acces la Internet operaționali, în funcție de modalitatea de acces utilizată pentru conectare

Indicator	La situația din 30.09.2023
Nr. de furnizori de acces la Internet fix	112
inclusiv nr. de furnizori de acces la Internet mobil	3
Nr. total de furnizori de acces la Internet în bandă largă	112

3.2 Dinamica veniturilor pe piața de Internet fix și mobil dedicat

Conform datelor statistice raportate de furnizori, în trimestrul III 2023, volumul vânzărilor pe piața serviciilor de acces la Internet fix a scăzut cu 0,2%, comparativ cu perioada similară a anului 2022 și a totalizat suma de 370,9 mln. lei.

În parte ce ține de venitul înregistrat pe piața serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, acesta este în scădere constantă, în mod similar pe durata tuturor perioadelor trimestriale.

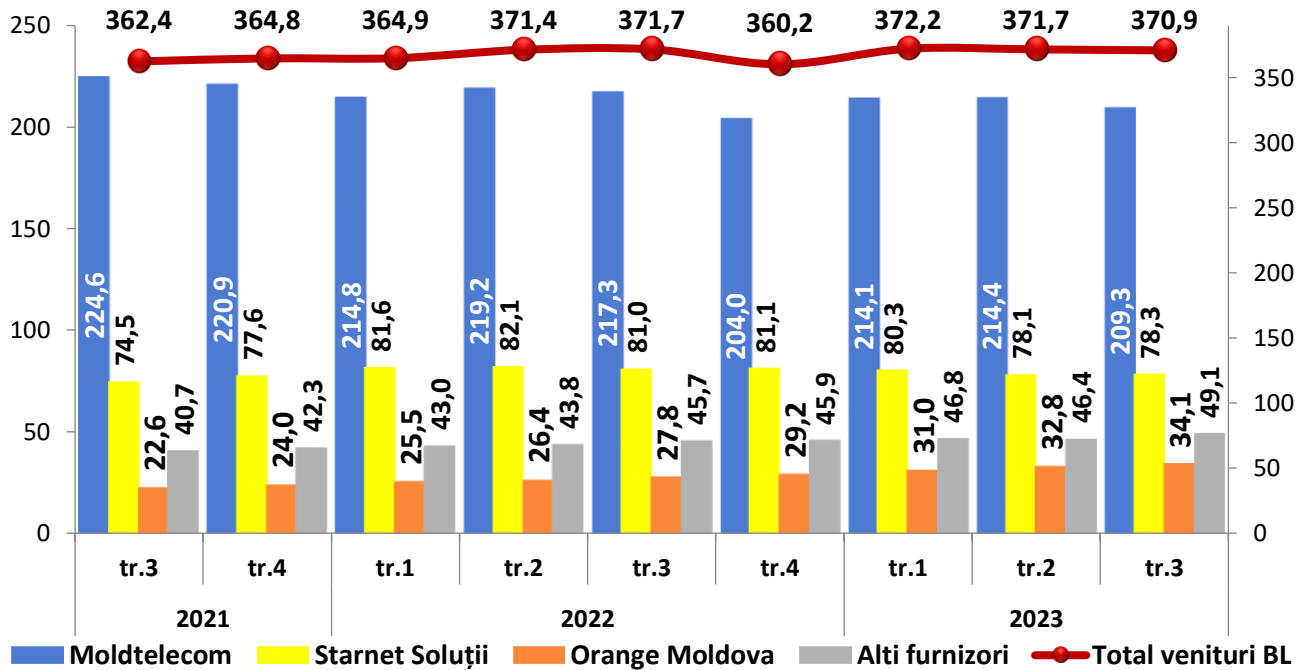
Tabel nr. 14. Veniturile din serviciile de acces la Internet fix și mobil dedicat (mil. lei)

	Tr. 3 2022	Tr. 4 2022	Tr. 1 2023	Tr. 2 2023	Tr. 3 2023
Venit Internet fix (mil.lei)	371,7	360,2	372,2	371,7	370,9
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,1%	-3,1%	3,3%	-0,1%	-0,2%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	2,6%	-1,3%	2,0%	0,1%	-0,2%
Venit Internet mobil dedicat (mil. lei)	39,4	38,9	36,9	35,3	35,1
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-3,1%	-1,1%	-5,2%	-4,4%	-0,6%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-18,1%	-16,3%	-15,3%	-13,2%	-10,9%

3.3 Dinamica veniturilor obținute din serviciul de acces la Internet fix

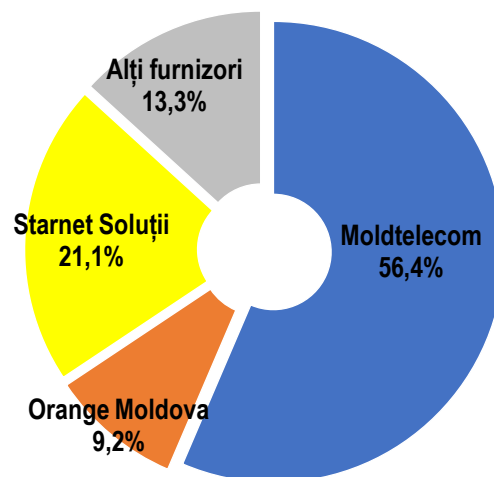
Conform datelor raportate de furnizorii serviciilor de acces la Internet fix, volumul total al vânzărilor pe această piață a scăzut cu 0,2%, față de trimestrul III 2022 și a însumat 370,9 mil. lei. Veniturile S.A."Orange Moldova" (datorită absorbției S.R.L."Sun Communications") au crescut cu 22,9%, ajungând la 34,1 mil. lei. În aceeași perioadă, veniturile S.A."Moldtelecom" au scăzut cu 3,7%, fiind de 209,3 mil. lei, iar veniturile S.R.L."Starnet Soluții" s-au redus cu 3,3%, însumând 78,3 mil. lei. Ceilalți 109 furnizori au înregistrat o creștere sumară de 7,5%, ceea ce constituie 49,1 mil. lei, față de aceleași trimestru din anul 2022.

Fig. 15. Structura pieței de acces la Internet fix în bandă largă, în funcție de veniturile obținute (mil. lei)

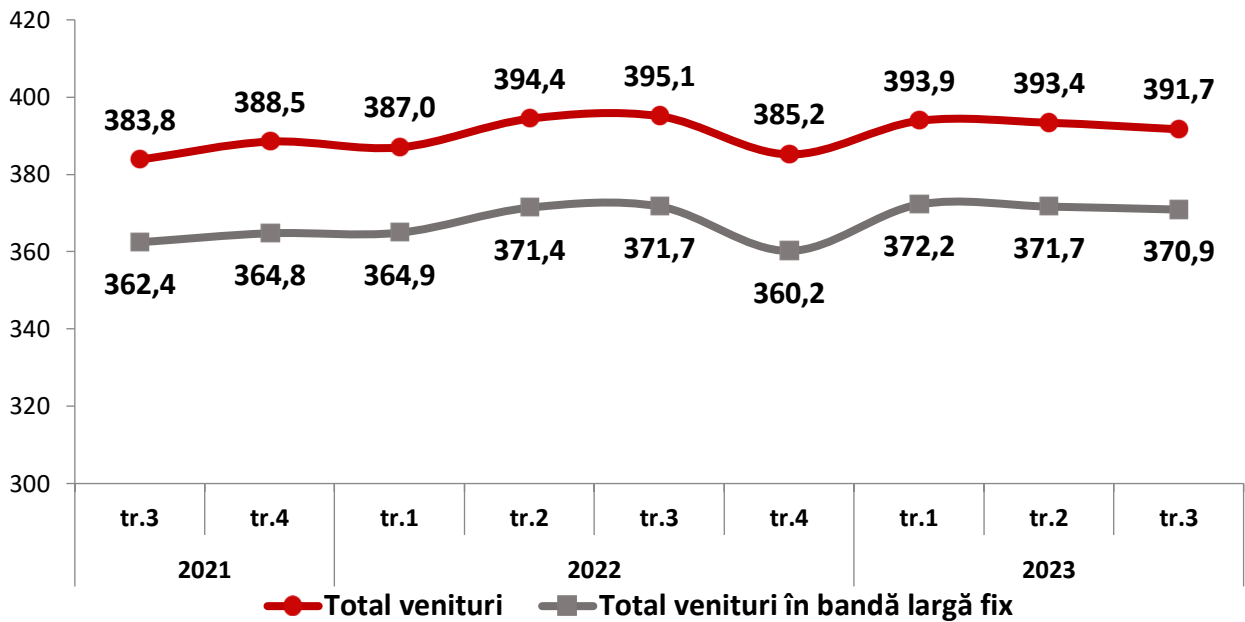
Datorită acestei evoluții, în al treilea trimestru 2023, cotele de piață ale furnizorilor de servicii de acces la Internet fix, în funcție de veniturile obținute, au fost următoarele: S.A. "Moldtelecom" a acumulat o cotă de 56,4%, în scădere cu 2 p.p., față de trimestrul III 2022, S.R.L. "Starnet Soluții" – 21,1% (-0,7 p.p), S.A. "Orange Moldova" – 9,2% (+1,7 p.p). Cota sumară a celorlalți furnizori de servicii de acces la Internet fix a constituit 13,3%, în creștere cu 1 p.p., comparativ cu perioada similară din anul trecut.

Fig. 16. Cotele de piață ale furnizorilor de Internet fix, în funcție de veniturile obținute, (%)

Din totalul veniturilor obținute din furnizarea serviciilor de acces la Internet fix și transmisiuni de date (391,7 mil. lei), 94,7% constituie vânzările provenite din serviciile de Internet fix în bandă largă. Evoluția acestui segment de piață este reprezentată în figura 17, unde diferența valorilor dintre cele 2 curbe constituie veniturile din transmisiuni date (*linii închiriate, Internet tranzit, IP peering, IP tranzit, ș.a.*).

Fig. 17. Evoluția veniturilor provenite din serviciile de acces la Internet fix și transmisiuni date (mil.lei)

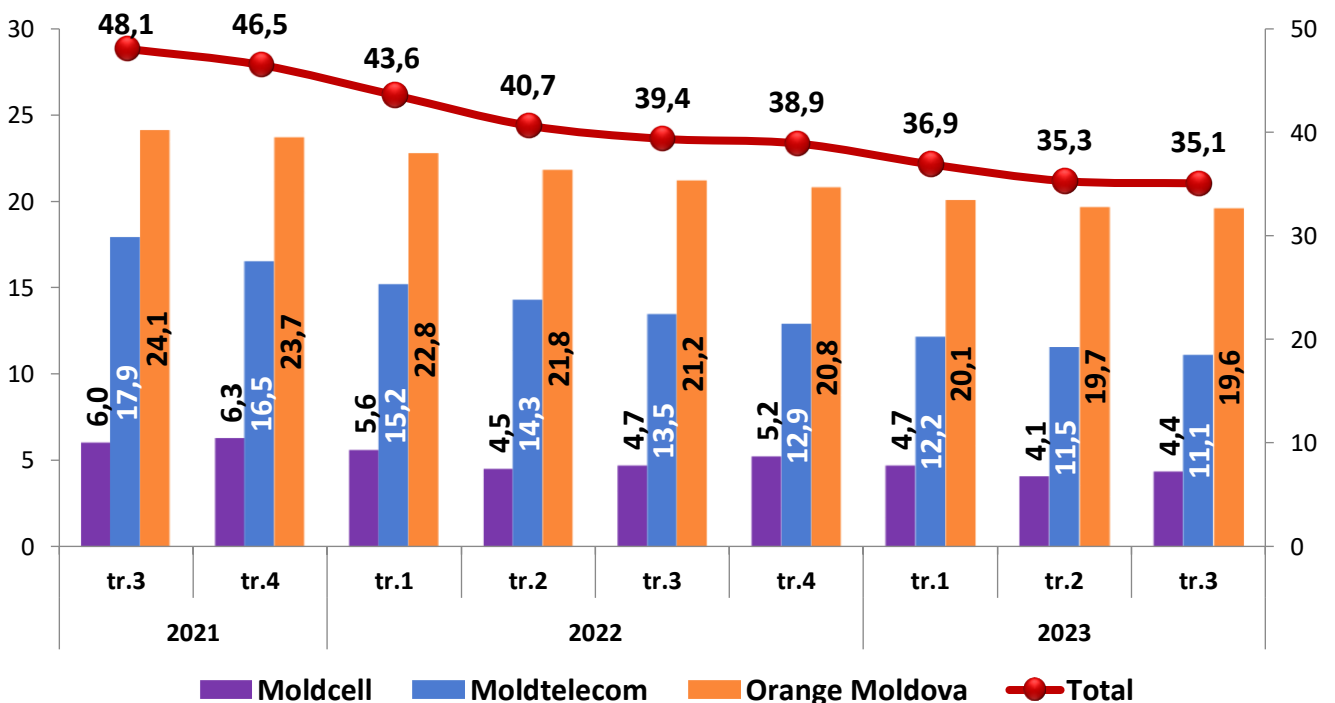

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet fix în bandă largă s-a micșorat, față de trimestrul III 2022, cu 4,6% și a alcătuit 150,5 lei.

3.4 Dinamica veniturilor obținute din serviciul de acces la Internet mobil dedicat

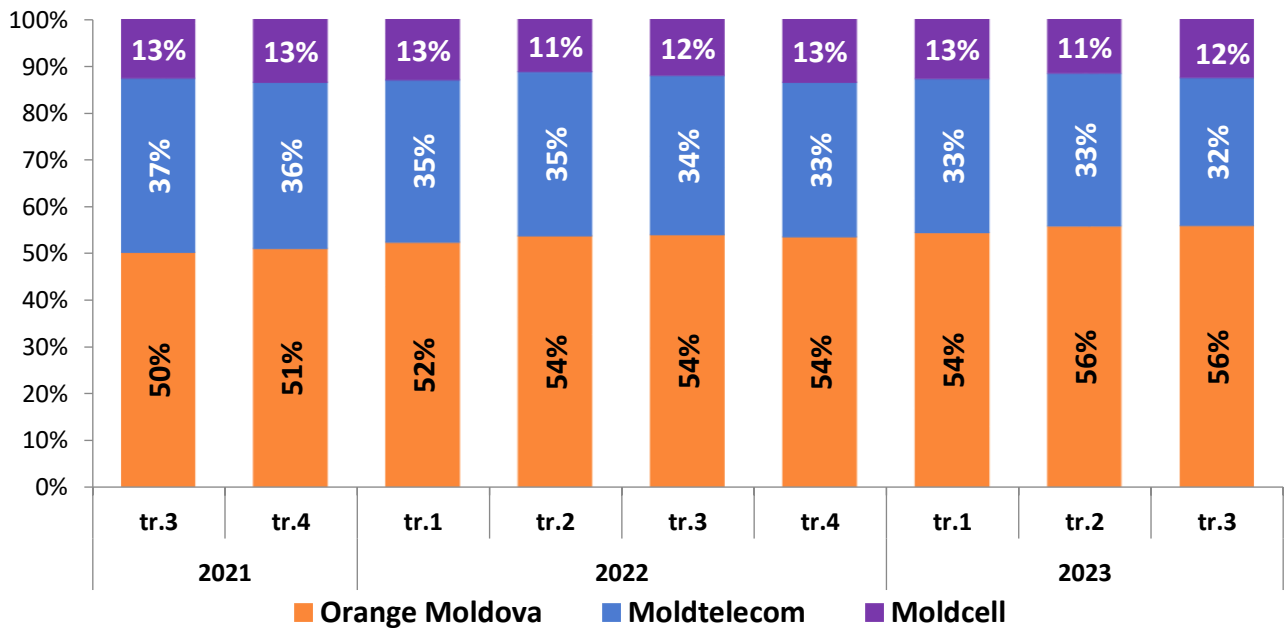
În perioada de referință, volumul total al veniturilor provenite din vânzarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat a constituit circa 35,1 mil. lei, în scădere cu 10,9%, față de perioada similară a anului precedent. S.A. "Orange Moldova" a încasat venituri în valoare de 19,6 mil. lei (-7,6%), S.A. "Moldcell" – de circa 4,4 mil. lei (-7,2%), iar S.A. "Moldtelecom" – în sumă de 11,1 mil. (-17,5%).

Fig. 18. Evoluția veniturilor obținute din vânzarea serviciilor de acces la Internet mobil dedicat (mil. lei)

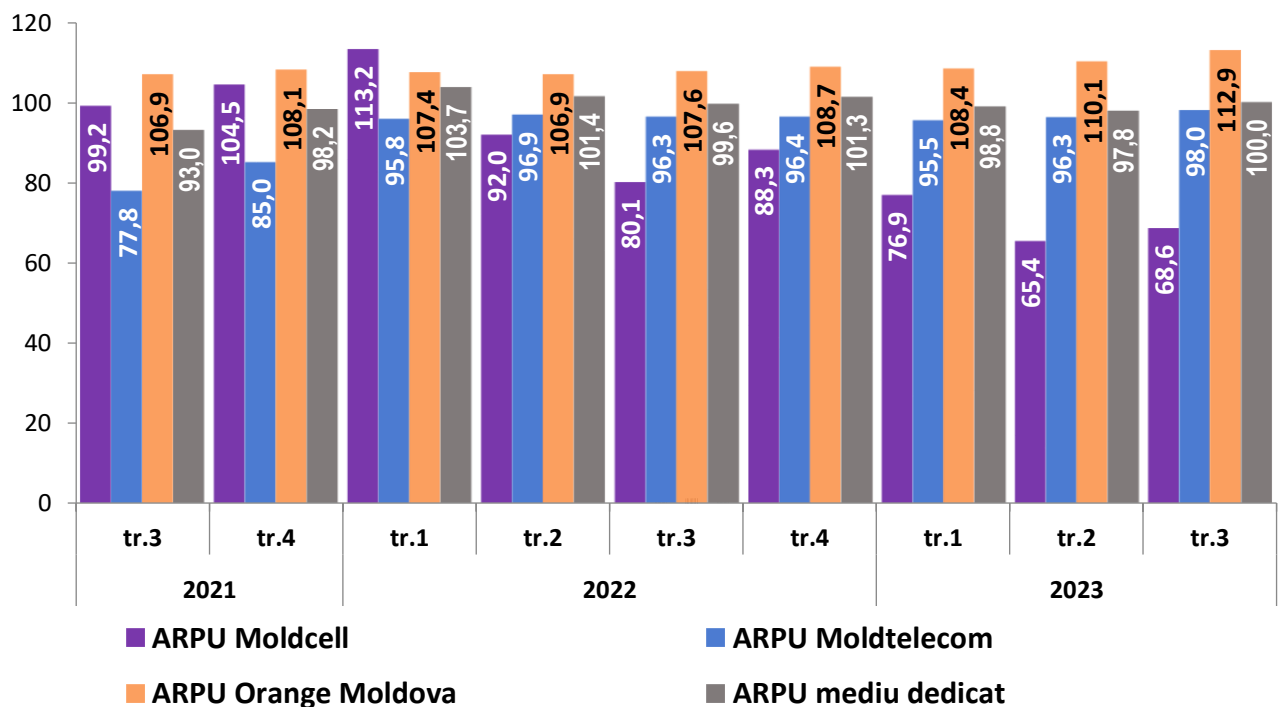
La situația din 30.09.2023, în funcție de cifra de afaceri, S.A. "Orange Moldova" deține o cotă de aproximativ 56% din piața serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, S.A. "Moldtelecom" - o cotă de piață de circa 32%, iar S.A. "Moldcell" - de 12%.

Fig. 19. Evoluția cotelor de piață ale furnizorilor serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, în funcție de cifra de afaceri, (%)

Venitul mediu lunar per abonat (ARPU) al furnizorilor de acces la Internet mobil dedicat a constituit 100,0 lei, în creștere cu 0,5%, față de perioada similară a anului 2022. Cel mai mare ARPU, în valoare de 112,9 lei (+4,8%) a fost înregistrat la S.A. "Orange Moldova", S.A. "Moldtelecom" a avut un ARPU de 98,0 lei (+1,7%), iar S.A. "Moldcell" - în valoare de 68,6 lei (-14,4%), față de trimestrul III 2022.

Fig. 20. Evoluția venitului mediu lunar per abonat (ARPU) la serviciile de acces la Internet mobil dedicat (lei)

3.5 Date despre utilizatori și ratele de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix și mobil

În trimestrul III 2023, numărul de abonați la serviciul de acces la Internet fix a crescut cu circa 36,1 mii (+4,6%), față de trimestrul III 2022 și a însumat 825,2 mii. de abonați. Respectiv, numărul de utilizatori la serviciul de acces la Internet mobil a sporit cu 108,3 mii (+3,7%) și a constituit puțin peste 3 mil. de utilizatori, față de aceeași perioadă a anului precedent.

Comparativ cu trimestrul III 2022, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet fix, raportată la 100 de locuitori, a alcătuit 32,8% (în creștere cu 2 p.p.), iar rata de penetrare la 100 gospodării a atins 71,5%, în creștere cu 4,5 p.p., față de perioada similară a anului precedent. Respectiv, rata de penetrare a serviciilor de acces la Internet mobil, raportată la 100 de locuitori, a atins nivelul de 120,6%, în creștere cu 6,6 p.p, față de trimestrul III 2022.

Tabel nr. 15. Număr de abonați la serviciile de acces la Internet fix și mobil și ratele de penetrare

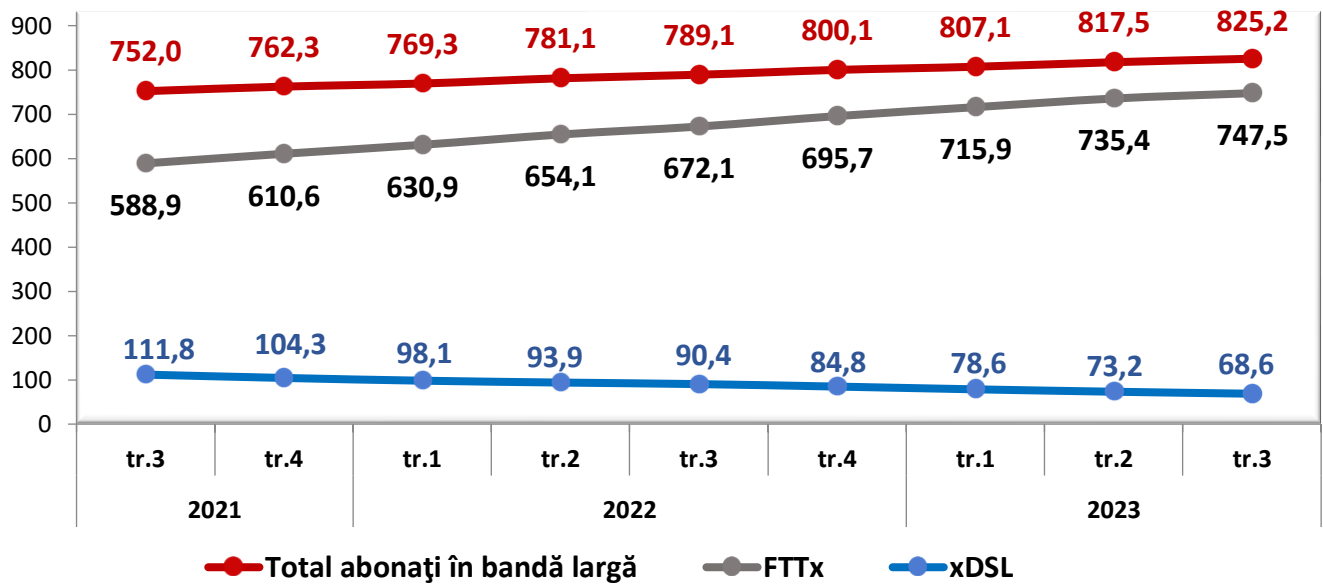
	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Nr. abonați de acces la Internet fix	789 097	800 057	807 113	817 457	825 244
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	1,0%	1,4%	0,9%	1,3%	1,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,9%	4,9%	4,9%	4,7%	4,6%
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil, din care:	2 923 048	2 829 580	2 758 231	2 823 304	3 031 345
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	5,1%	-3,2%	-2,5%	2,4%	7,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	4,8%	5,2%	-0,2%	1,5%	3,7%
✓ utilizatori la serviciile de acces la Internet mobil dedicat	129 762	126 511	122 499	118 125	115 667
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-3,1%	-2,5%	-3,2%	-3,6%	-2,1%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-23,2%	-13,8%	-8,2%	-11,8%	-10,9%
✓ utilizatori de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor	2 793 286	2 703 069	2 635 732	2 705 179	2 915 678
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	5,5%	-3,2%	-2,5%	2,6%	7,8%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	6,6%	6,3%	0,2%	2,2%	4,4%
Rata de penetrare la Internet fix₁, raportată la 100 de locuitori*	30,8%	31,2%	32,1%	32,5%	32,8%
Rata de penetrare la Internet mobil, raportată la 100 de locuitori*	114,0%	110,3%	109,8%	112,4%	120,6%
✓ inclusiv rata de penetrare acces Internet mobil dedicat	5,1%	4,9%	4,9%	4,7%	4,6%

*Nota: Ratele de penetrare au fost modificate, în funcție de datele statistice actualizate cu privire la numărul populației cu reședință obișnuită publicate pe pagina oficială a Biroului Național de Statistică.

3.6 Număr de abonați, rate de penetrare și tehnologii de acces la Internet fix

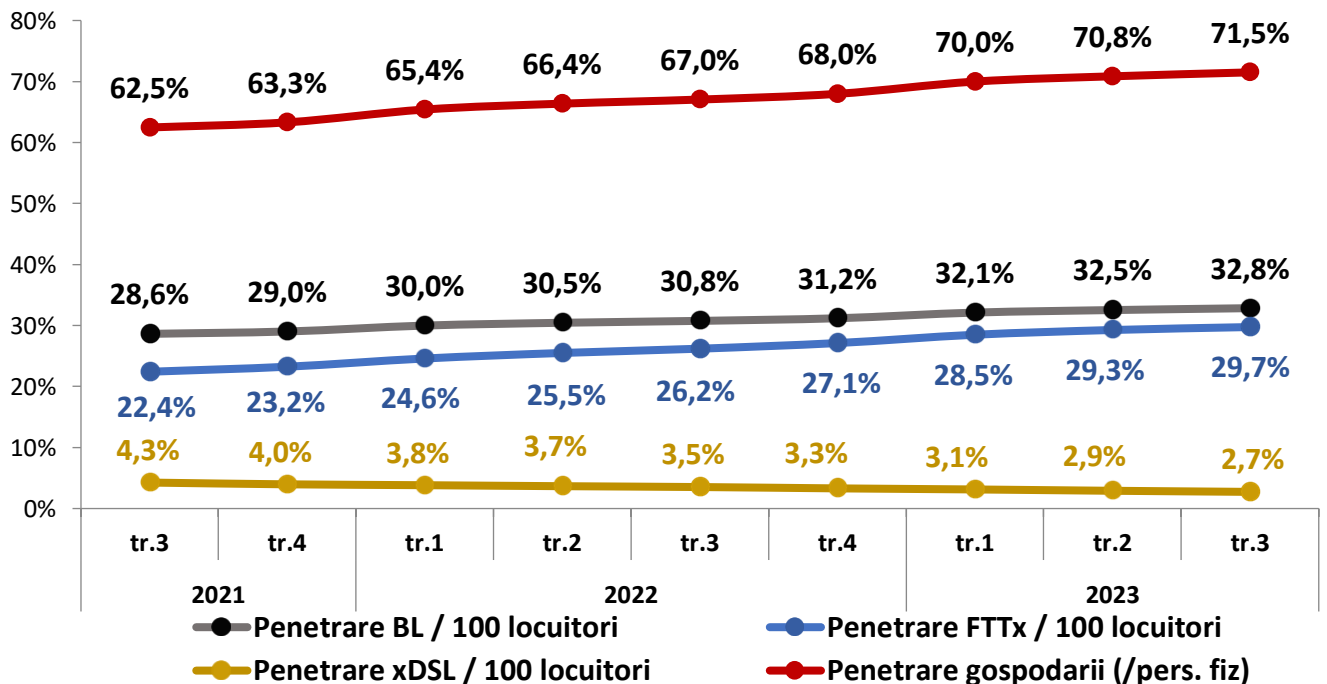
În perioada de raportare, numărul total al abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă a crescut, față de trimestrul III 2022, cu 4,6% și a ajuns la 825,2 mii. de abonați. De asemenea, în aceeași perioadă, numărul de abonați la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, conectați prin tehnologia FTTx, inclusiv FTTH/GPON, a crescut cu 11,2% și a alcătuit 747,5 mii de abonați.

Fig. 21. Dinamica abonaților la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă în funcție de tehnologia de acces (mii)

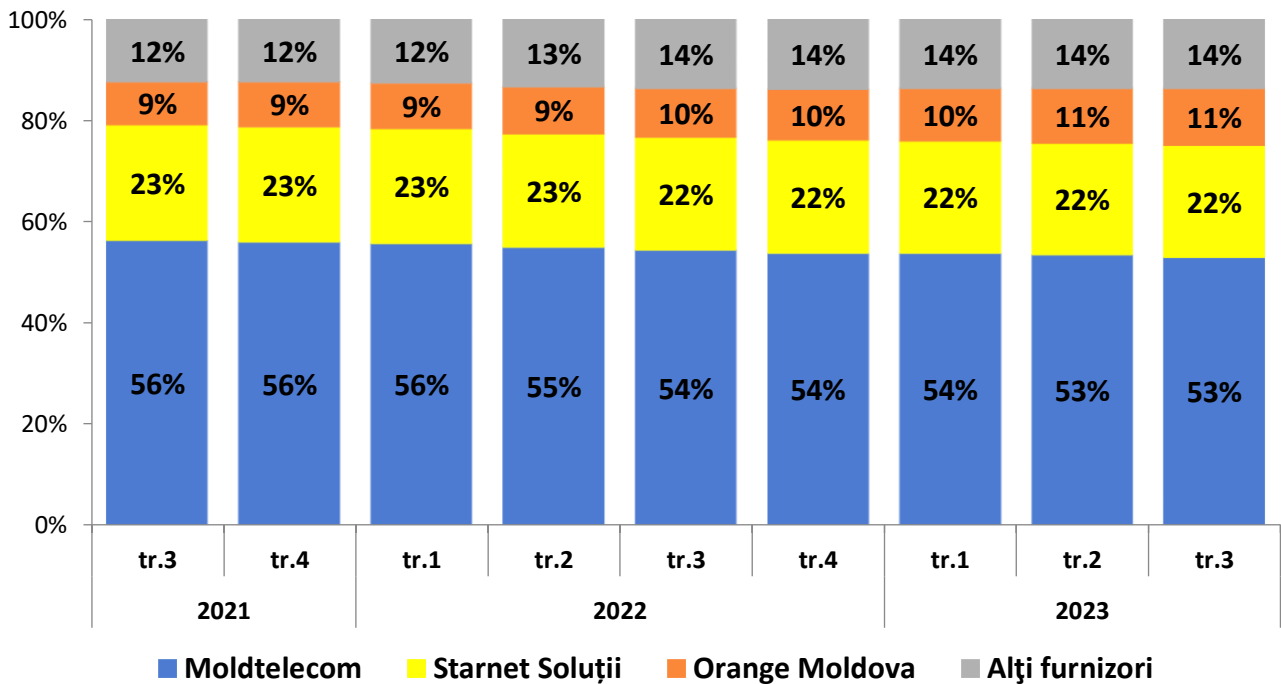
La sfârșitul perioadei de raportare, ponderile cele mai importante, din numărul total de abonați în bandă largă, erau deținute de abonații conectați pe baza tehnologiilor FTTx – 90,6%, prin xDSL – 8,3%, urmați de abonații conectați prin cablul coaxial (DOCSIS) – 0,7% (5,9 mii), precum și prin intermediul altor tehnologii – 0,4% (3,2 mii).

Fig. 22. Evoluția ratelor de penetrare raportate la 100 de locuitori/gospodării, (%)

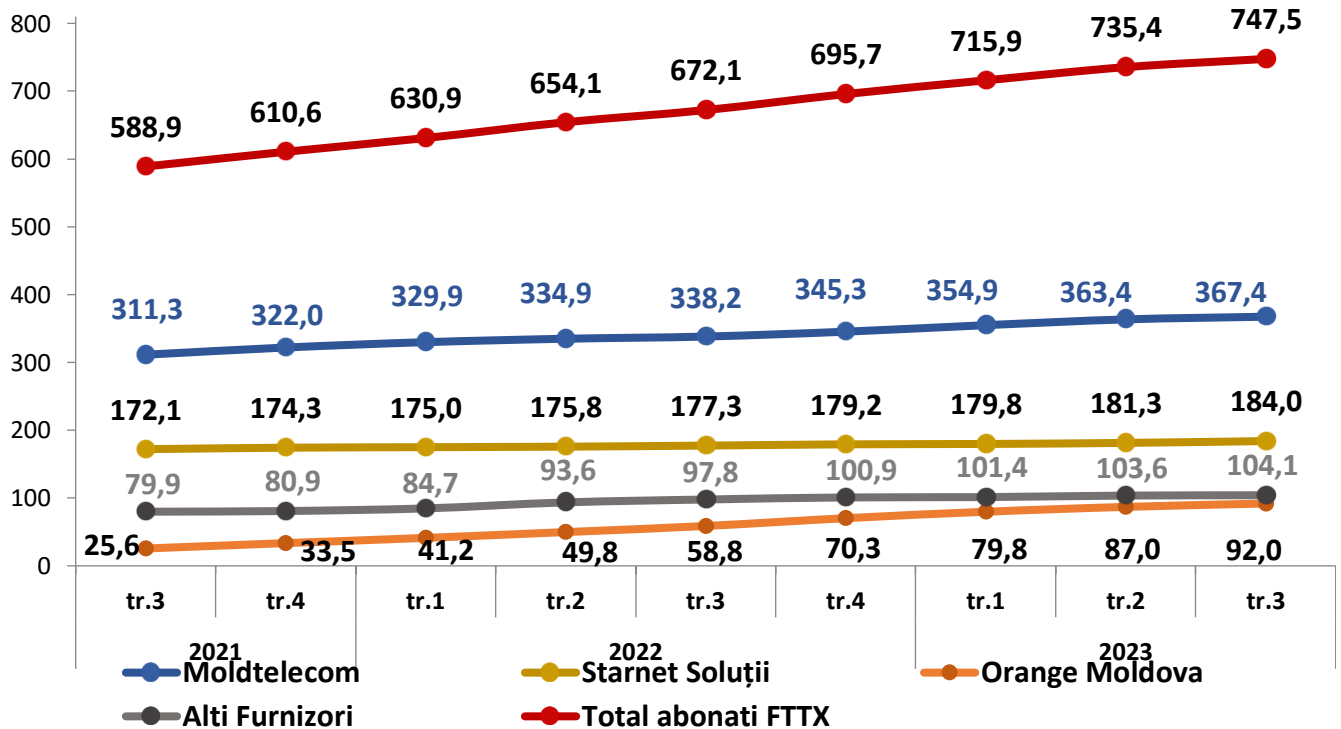
În funcție de numărul de abonați la serviciile de acces la Internet fix în bandă largă, față de același trimestru din anul 2022, S.A. "Moldtelecom" a pierdut 1,5 p.p. din cota de piață, ajungând la 52,8%, urmat de S.R.L. "Starnet Soluții" care deține o cotă de 22,3% (-0,2 p.p.), respectiv S.A. "Orange Moldova" a atins o cotă de 11,4% (+1,7 p.p.), iar ceilalți furnizori au deținut cumulativ o cotă pe piață de 13,5% (-0,1 p.p.).

Fig. 23. Cotele de piață ale furnizorilor, în funcție de numărul de abonați la Internet fix, (%)

Circa 747,5 mii de abonați la Internet fix sunt conectați pe baza tehnologiilor FTTx, dintre care 367,4 mii sunt abonați ai S.A. "Moldtelecom", cu o pondere de 49,2%, 184 mii de abonați sunt ai S.R.L. "Starnet Soluții", având o pondere de 24,6%, circa 92 mii de abonați ai S.A. "Orange Moldova", cu o pondere de 12,3%, iar celorlalți furnizori care activează pe acest segment de piață, le revine o pondere de 13,9%, cu 104,1 mii de abonați.

Fig. 24. Evoluția numărului de abonați la Internet fix, conectați prin intermediul tehnologiilor FTTx (mii)

Disponibilitatea în creștere a rețelelor de fibră optică alimentează migrarea pe scară largă spre conexiunile rapide cu viteze de cel puțin 100 Mbps. Astfel, datele statistice pentru trimestrul III 2023 arată că, numărul solicitanților care au ales serviciile de Internet fix cu viteze de peste 100 Mbps, a crescut cu 29,4%, comparativ cu aceeași perioadă a anului

2022, și a alcătuit circa 402,8 mii, numărul celor care preferă viteze cuprinse între 30-100 Mbps a scăzut cu 11,0% și a constituit 320,0 mii de abonați.

Conform datelor raportate de către cei 112 furnizori de pe această piață, 48,8% din abonați optează pentru conexiuni de peste 100 Mbps, 38,8% din abonați utilizează Internet fix cu viteze cuprinse între 30-100 Mbps, 11,3% din abonați folosesc conexiuni cuprinse între 10-30 Mbps. Cei care au utilizat conexiuni cu viteze de până la 10 Mbps au alcătuit din total 1,1%.

Tabel nr. 16a. Viteza de conectare a abonaților la serviciile de Internet fix

Viteze	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
până la 2 Mbps	5 588	5 214	4 781	4 515	4 181
2 - 10 Mbps	5 609	5 448	5 265	5 004	4 890
10 - 30 Mbps	106 838	102 472	98 525	96 846	93 336
30 - 100 Mbps	359 729	351 378	345 389	336 044	320 023
peste 100 Mbps	311 333	335 545	353 153	375 048	402 814
Total, număr de abonați	789 097	800 057	807 113	817 457	825 244
Pondere, %					
până la 2 Mbps	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%
2 - 10 Mbps	0,7%	0,7%	0,7%	0,6%	0,6%
10 - 30 Mbps	13,5%	12,8%	12,2%	11,8%	11,3%
30 - 100 Mbps	45,6%	43,9%	42,8%	41,1%	38,8%
peste 100 Mbps	39,5%	41,9%	43,8%	45,9%	48,8%

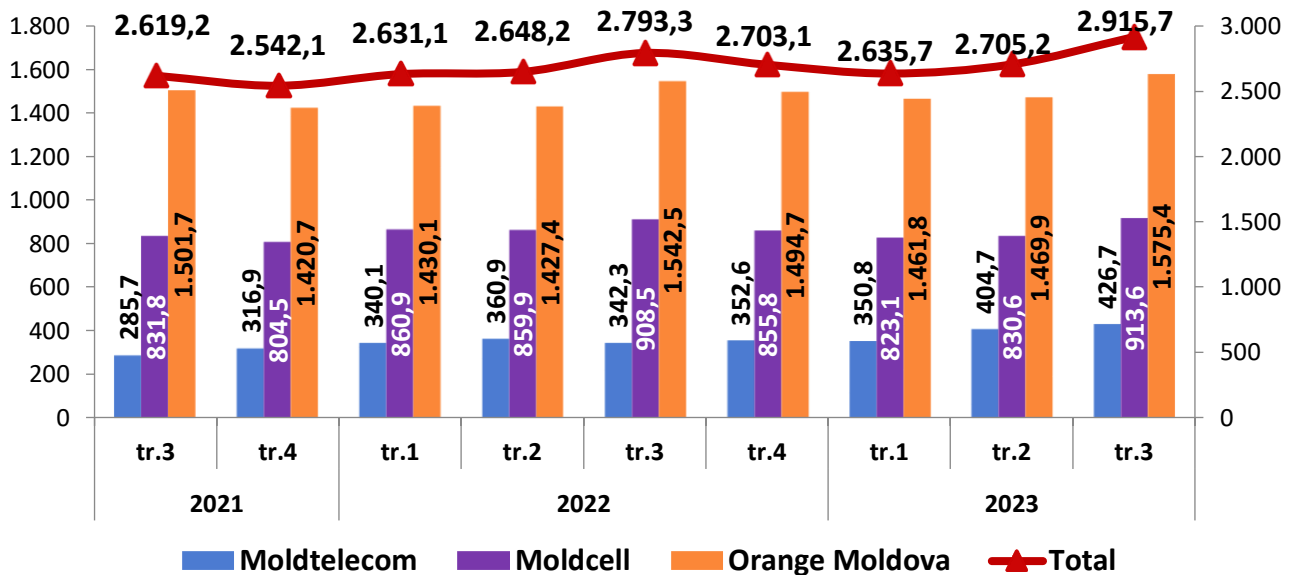
Tabel nr. 16b. Structura pieței de Internet BL, în funcție de statutul abonaților

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Număr de abonați - persoane fizice					
până la 2 Mbps	4 276	3 937	3 557	3 292	2 984
2 - 10 Mbps	2 660	2 614	2 631	2 612	2 601
10 - 30 Mbps	94 067	89 605	85 414	83 396	79 663
30 - 100 Mbps	351 948	343 601	337 603	328 218	312 365
peste 100 Mbps	295 023	318 516	335 553	356 688	383 820
TOTAL – persoane fizice	747 974	758 273	764 758	774 206	781 433
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	1,0%	1,4%	0,9%	1,2%	0,9%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	4,8%	4,9%	4,8%	4,6%	4,5%
Număr de abonați - persoane juridice					
până la 2 Mbps	1 312	1 277	1 224	1 223	1 197
2 - 10 Mbps	2 949	2 834	2 634	2 392	2 289
10 - 30 Mbps	12 771	12 867	13 111	13 450	13 673
30 - 100 Mbps	7 781	7 777	7 786	7 826	7 658
peste 100 Mbps	16 310	17 029	17 600	18 360	18 994
TOTAL – persoane juridice	41 123	41 784	42 355	43 251	43 811
Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent	0,9%	1,6%	1,4%	2,1%	1,3%
Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent	6,8%	6,2%	6,4%	6,1%	6,5%

3.7 Număr de utilizatori și rata de penetrare a serviciului de acces la Internet mobil

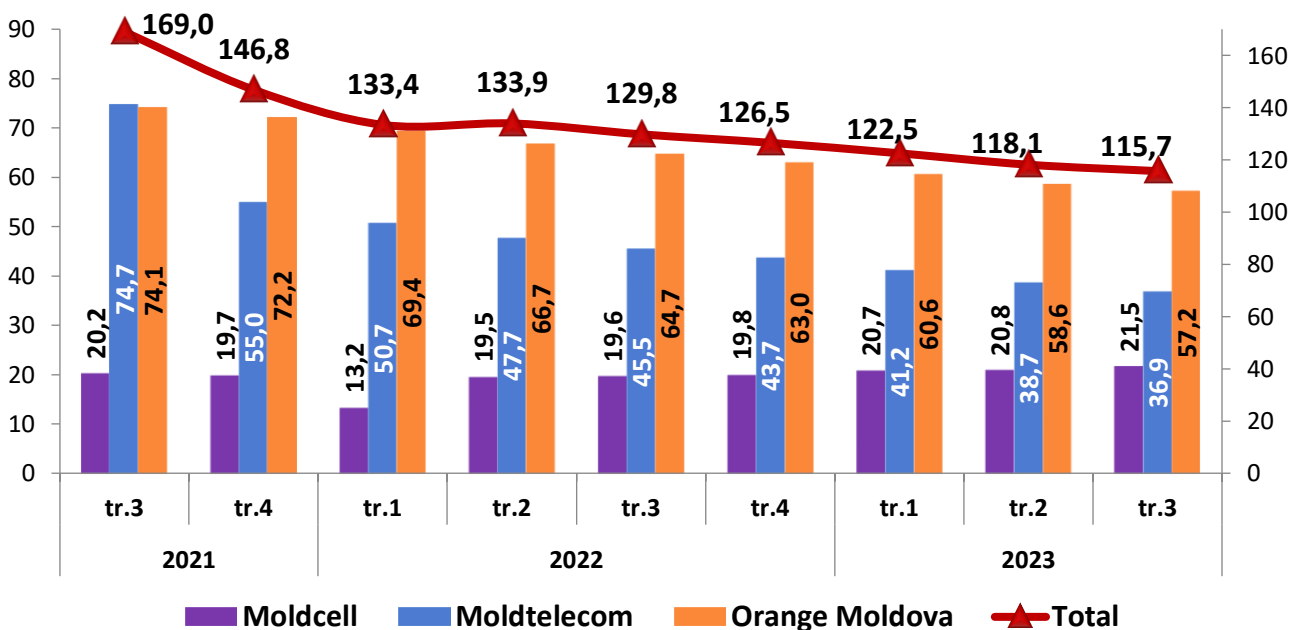
În trimestrul III 2023, numărul total al utilizatorilor care au accesat Internetul mobil prin intermediul smartphone-urilor a atins cifra de 2,9 mil. de utilizatori, înregistrând o creștere de circa 4,4%, față de perioada respectivă din anul precedent. Rata de penetrare, raportată la 100 locuitori, a serviciilor de acces la Internet mobil a înregistrat 120,6%, în creștere cu 6,6 p.p., comparativ cu trimestrul III 2022.

Fig. 25. Evoluția numărului de utilizatori, care au utilizat Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (mii)

Totodată, în perioada de referință, numărul total al utilizatorilor de acces la Internet mobil dedicat a constituit 157 mii de abonați, dintre ei circa 115,7 mii sunt utilizatori activi, înregistrând o scădere de 10,9%, față de trimestrul III 2022.

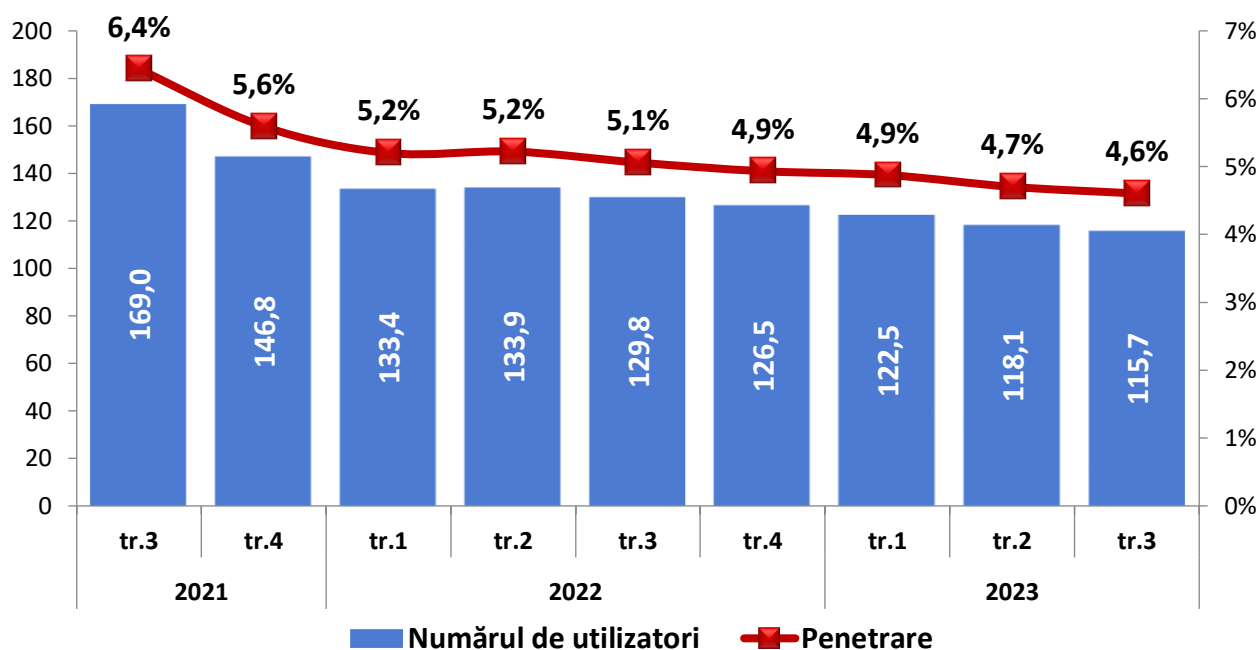
Fig. 26. Evoluția numărului de utilizatori activi de acces la Internet mobil dedicat (mii)

Conform situației la finele trimestrului III 2023, cota de piață deținută de S.A. "Orange Moldova" pe piața serviciilor de acces la Internet mobil dedicat, în funcție de numărul de utilizatori activi, a fost de 49,5%, S.A. "Moldtelecom" deține

o cotă de 31,9%, iar S.A. "Moldcell" – de 18,6%. Rata de penetrare a acestor servicii, raportată la 100 de locuitori, este de 4,6%, în scădere cu circa 0,5 p.p.

Fig. 27. Numărul utilizatorilor de acces la Internet mobil dedicat (mii) și ratele de penetrare (%)

În perioada trimestrului III 2023, numărul total al utilizatorilor care au accesat Internetul mobil prin rețelele 4G (acces dedicat și prin intermediul smartphone-ului) s-a majorat, față de aceeași perioadă a anului 2022, cu circa 99,1 mil. (+4,3%) și a constituit circa 2,4 mil. de utilizatori.

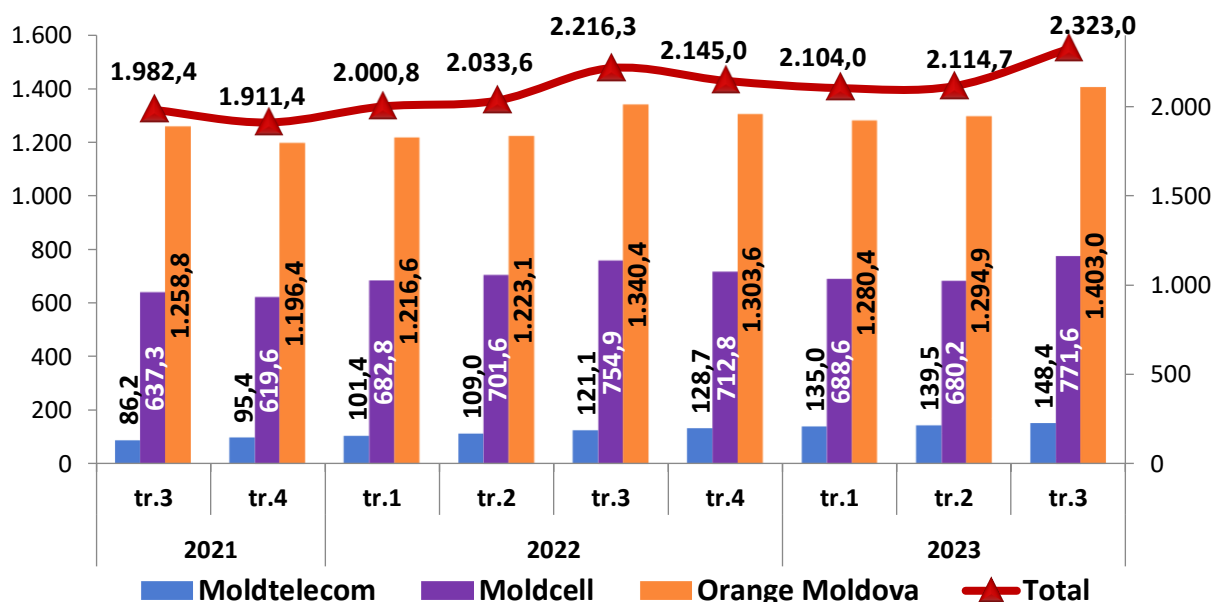
Tabel nr. 17. Structura pieței în funcție de numărul de utilizatori ai serviciilor 4G

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil dedicat					
S.A. "Moldcell"	9 204	9 459	9 451	9 603	9 751
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	0,04%	2,8%	-0,1%	1,6%	1,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-3,0%	2,3%	1,5%	4,4%	5,9%
S.A. "Moldtelecom"	23 059	22 293	20 987	20 003	19 466
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-2,0%	-3,3%	-5,9%	-4,7%	-2,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-21,2%	-18,7%	-17,7%	-15,0%	-15,6%
S.A. "Orange Moldova"	45 114	44 113	42 375	41 239	40 541
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	-2,8%	-2,2%	-3,9%	-2,7%	-1,7%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-12,3%	-12,2%	-11,8%	-11,2%	-10,1%
Total, utilizatori acces la Internet mobil dedicat	77 377	75 865	72 813	70 845	69 758
Nr. utilizatori de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor					
S.A. "Moldcell"	754 859	712 814	688 595	680 225	771 619
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	7,6%	-5,6%	-3,4%	-1,2%	13,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	18,4%	15,0%	0,8%	-3,0%	2,2%

S.A. "Moldtelecom"	121 063	128 667	135 027	139 538	148 405
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	11,1%	6,3%	4,9%	3,3%	6,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	40,4%	34,9%	33,2%	28,0%	22,6%
S.A. "Orange Moldova"	1 340 390	1 303 563	1 280 421	1 294 919	1 402 972
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	9,6%	-2,7%	-1,8%	1,1%	8,3%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	6,5%	9,0%	5,2%	5,9%	4,7%
Total, utilizatori de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor	2 216 312	2 145 044	2 104 043	2 114 682	2 322 996
Total, utilizatori 4G	2 293 689	2 220 909	2 176 856	2 185 527	2 392 754
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	8,6%	-3,2%	-2,0%	0,4%	9,5%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	10,7%	11,1%	4,5%	3,4%	4,3%

Totodată, numărul utilizatorilor care au accesat *Internetul mobil 4G prin intermediul smartphone-ului* s-a majorat, față de trimestrul III 2022, cu circa 106,7 mii (+4,8%) și a constituit circa 2,3 mil. de utilizatori, respectiv numărul de utilizatorii care au accesat *Internetul mobil dedicat prin rețelele 4G*, au înregistrat o scădere cu 7,6 mii (-9,8%) și au alcătuit 69,7 mii de utilizatori.

Fig. 28. Evoluția numărului de utilizatori 4G de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (mii)

3.8 Evoluția traficului Internet mobil

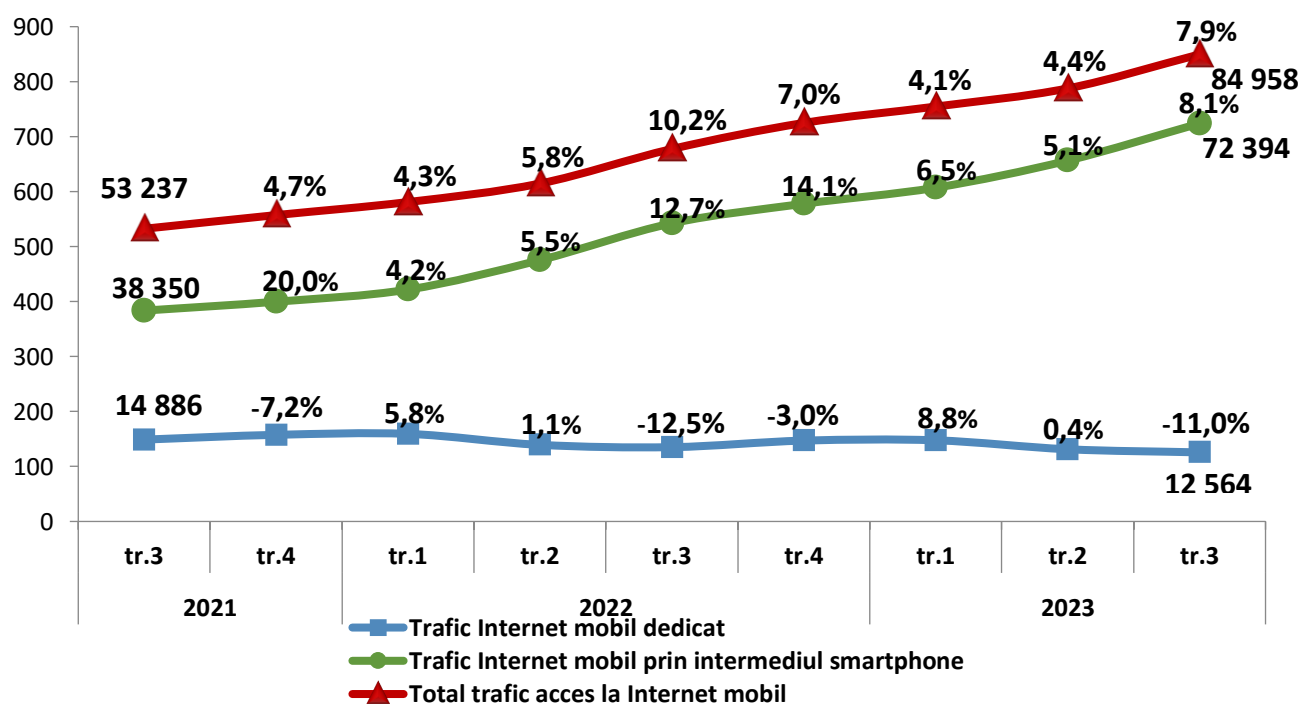
Conform datelor statistice, în trimestrul III 2023, volumul total al traficului generat de utilizatorii serviciilor de Internet mobil a constituit circa 84 958 TB, în creștere cu 25,4%, dintre care: utilizatorii de Internet mobil prin intermediul smartphone-ului (utilizatori voce) au generat un trafic de circa 72 394 TB, în creștere cu 33,5%, față de perioada similară a anului 2022, iar utilizatorii de Internet mobil dedicat au generat un trafic de 12 563 TB, în scădere cu 7,0%.

În perioada de referință, un utilizator care a accesat Internet mobil prin intermediul smartphone-ului a generat în mediu un trafic lunar (AUPU) de 8,6 GB, în creștere cu 29,2%, iar un utilizator care a accesat Internet mobil dedicat a generat în mediu un AUPU de 35,8 GB, în creștere cu 4,8%, față de perioada similară a anului precedent.

Tabel nr. 18. Structura traficului generat de utilizatorii de Internet mobil și traficul mediu lunar (AUPU), (GB)

		Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Trafic, generat de utilizatorii de acces la Internet mobil dedicat (GB) / AUPU						
S.A. "Moldcell"	trafic	1 747 512	2 003 306	2 086 469	1 895 256	1 804 246
	AUPU	29,8	33,9	34,3	30,5	28,4
S.A. "Moldtelecom"	trafic	5 729 076	6 144 565	6 021 535	5 181 483	4 690 034
	AUPU	41,0	45,9	47,3	43,2	41,3
S.A. "Orange Moldova"	trafic	6 039 740	6 557 237	6 649 206	6 052 398	6 069 279
	AUPU	30,6	34,3	35,9	33,8	34,9
Total, trafic generat de utilizatorii serviciilor de acces la Internet mobil dedicat		13 516 327	14 705 107	14 757 210	13 129 137	12 563 558
Trafic, generat de utilizatorii de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor (GB) / AUPU						
S.A. "Moldcell"	trafic	17 118 256	17 926 539	18 136 689	18 951 435	20 937 013
	AUPU	6,5	6,8	7,2	7,6	8,0
S.A. "Moldtelecom"	trafic	10 049 470	11 054 827	11 887 635	12 547 703	13 705 300
	AUPU	9,5	10,6	11,3	11,1	11,0
S.A. "Orange Moldova"	trafic	27 065 425	28 798 062	30 684 256	34 134 468	37 751 848
	AUPU	6,1	6,3	6,9	7,8	8,3
Total, trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil prin intermediul smartphone-urilor		54 233 151	57 779 428	60 708 580	65 633 606	72 394 160
Total, trafic generat de utilizatorii de acces la Internet mobil		67 749 478	72 484 535	75 465 790	78 762 743	84 957 718

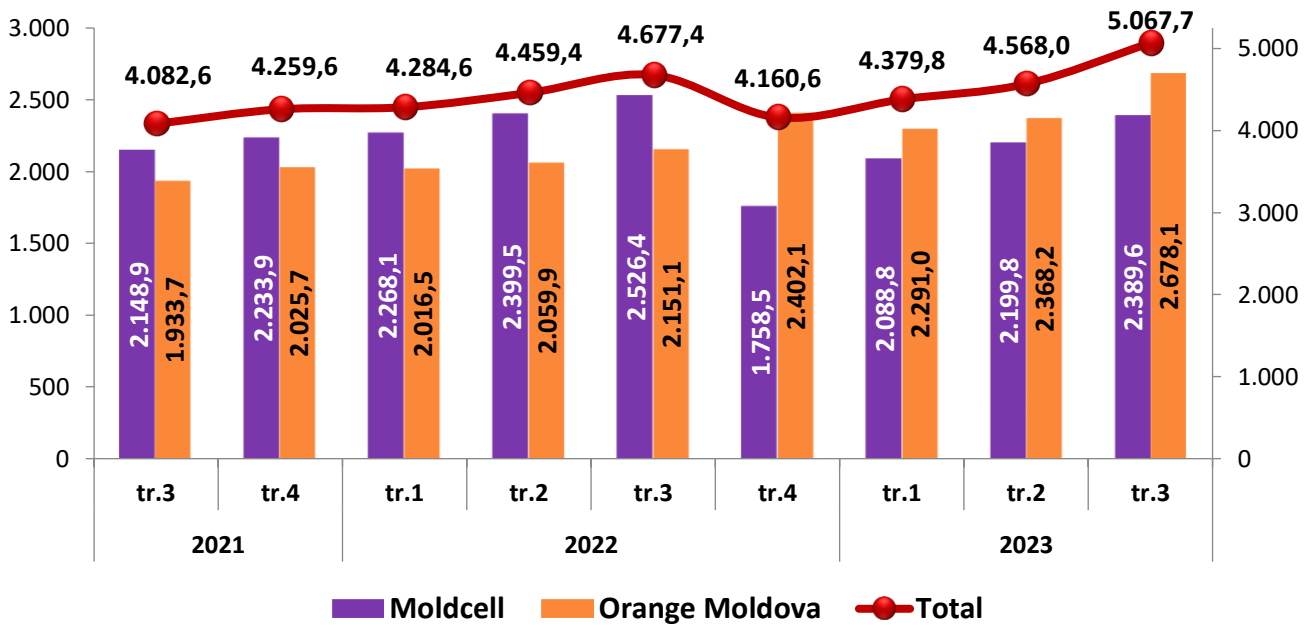
Fig. 29. Evoluția volumului de trafic Internet mobil, (TB)

3.9 Servicii M2M (Machine-to-machine) – venit, utilizatori

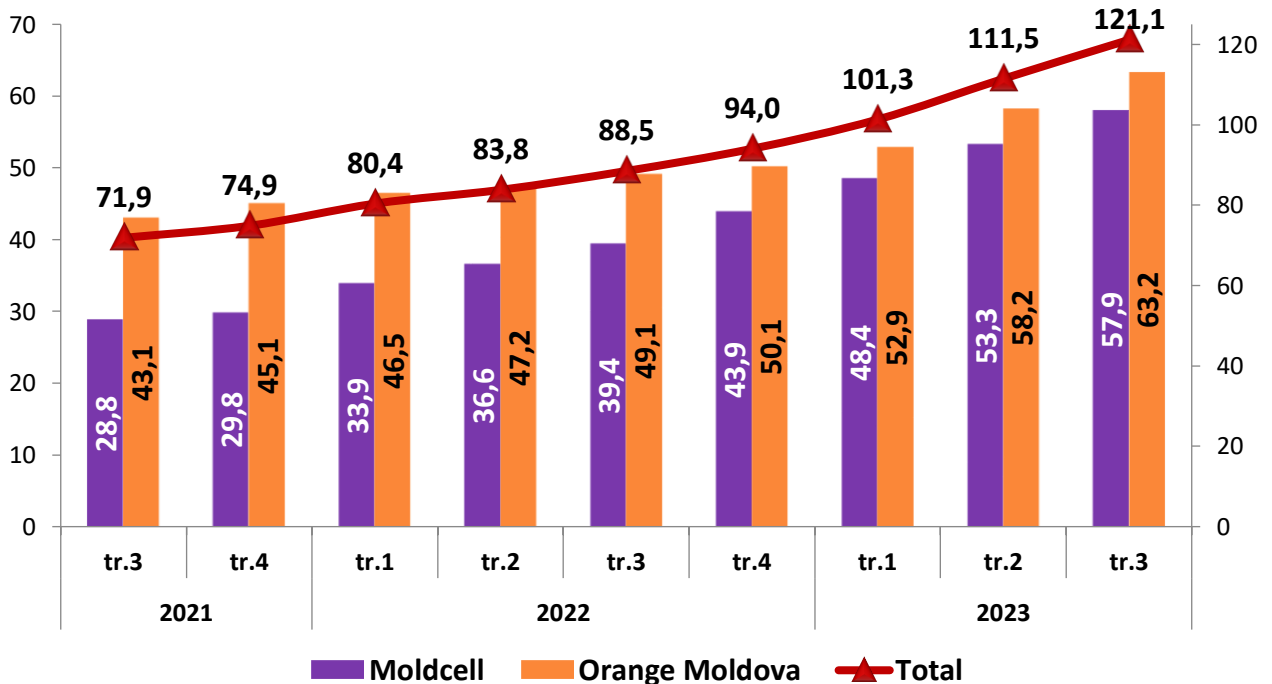
În trimestrul de referință, venitul obținut din furnizarea serviciilor M2M s-a majorat cu 8,3%, față de perioada similară a anului precedent, și a constituit circa 5,1 mil. lei.

Fig. 30. Evoluția venitului obținut din furnizarea serviciilor M2M (mii lei)

La sfârșitul trimestrului III 2023, numărul de utilizatori care au beneficiat de serviciile M2M a înregistrat o creștere de 36,9%, față de aceeași perioadă din anul 2022, și a acumulat 121,1 mii de utilizatori. În aceeași perioadă, S.A. "Orange Moldova" a înregistrat o creștere a bazei de utilizatori M2M cu circa 28,8%, iar numărul utilizatorilor S.A. "Moldcell" s-a majorat cu circa 47,0%, față de trimestrul III 2022.

Fig. 31. Evoluția numărului de utilizatori ai serviciilor M2M (mii)

4. Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale⁹

4.1 Date generale - furnizori

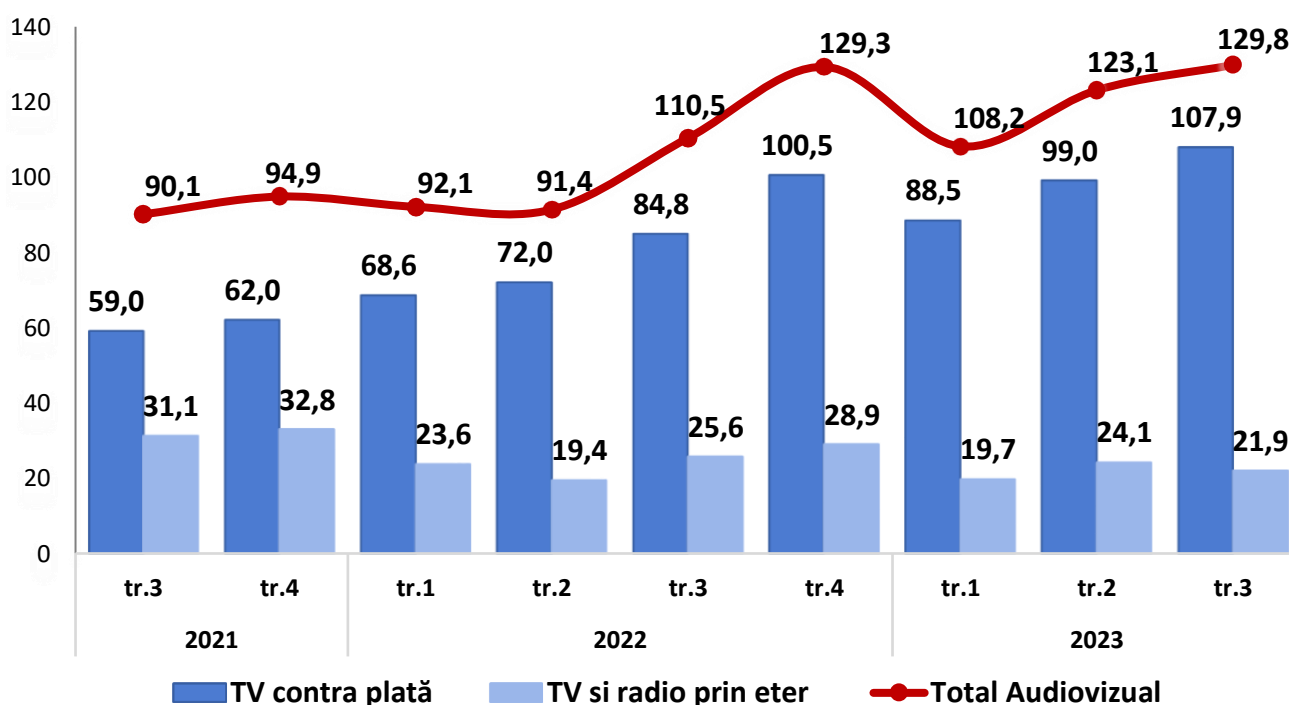
Tabel nr. 19. Numărul de furnizori de servicii de retransmisie TV contra plată activi, în perioada 01.07.2023-30.09.2023

Indicator	La situația din 30.09.2023
Nr. total de furnizori de servicii de retransmisie TV contra plată activi, din care:	35
<i>nr. de furnizori prin tehnologia IPTV I</i>	7
<i>nr. de furnizori prin cablu coaxial pe baza tehnologiei CATV sau DVB-C</i>	28

4.2 Dinamica pieței – venituri

În trimestrul III 2023, volumul total al veniturilor din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale a alcătuit 129,8 mil. lei, în creștere cu 17,6%, față de perioada similară a anului precedent.

Fig. 32. Dinamica veniturilor obținute din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale (mil.lei)

Tabel nr. 19. Veniturile din furnizarea serviciilor de retransmisie a programelor audiovizuale (mil. lei)

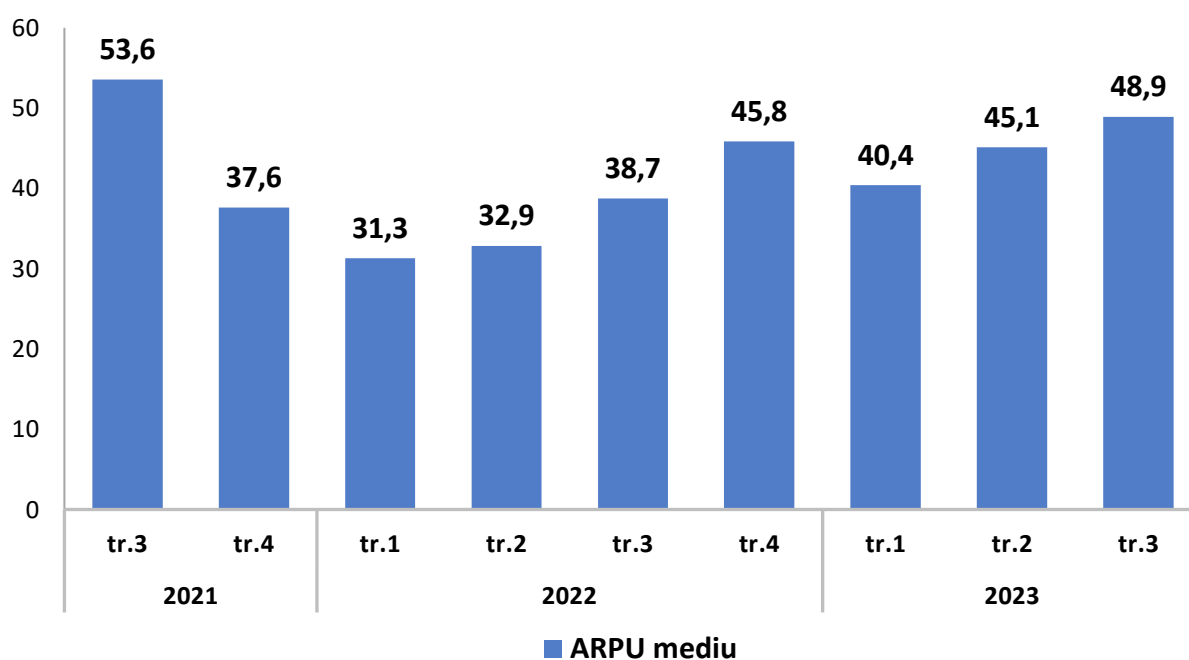
	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
Venit TV și radio prin eter	25 643	28 866	19 710	24 119	21 948
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	32,1%	12,6%	-31,7%	22,4%	-9,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-17,5%	-12,1%	-16,3%	24,2%	-14,4%

⁹ Datele statistice aferente compartimentului "Transmisia și retransmisia programelor audiovizuale", vor fi actualizate, după înlăturarea neajunsurilor incluse în prescripția înaintată în urma controlului efectuat la unii dintre principalii furnizori de pe piața respectivă.

Venit TV contra plată	84 807	100 463	88 476	99 006	107 886
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	17,8%	18,5%	-11,9%	11,9%	9,0%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	43,6%	62,0%	29,0%	37,5%	27,2%
Venit total audiovizual	110 450	129 329	108 186	123 125	129 835
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	20,8%	17,1%	-16,3%	13,8%	5,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	22,5%	36,3%	17,4%	34,7%	17,6%

În perioada trimestrului III 2023, venitul mediu lunar per utilizator (ARPU) al furnizorilor de servicii de retransmisie TV contra plată a crescut cu 26,3%, față de același trimestru al anului 2022, și a atins valoarea de 48,9 lei. În particular, S.A."Moldtelecom" a înregistrat un ARPU de 43,9 lei, S.A."TV Box" a obținut un ARPU de 54,4 lei, și S.A."Orange Moldova" un APRU de 68,1 lei.

Fig. 33. Dinamica veniturii mediu lunar per utilizator ARPU (lei)

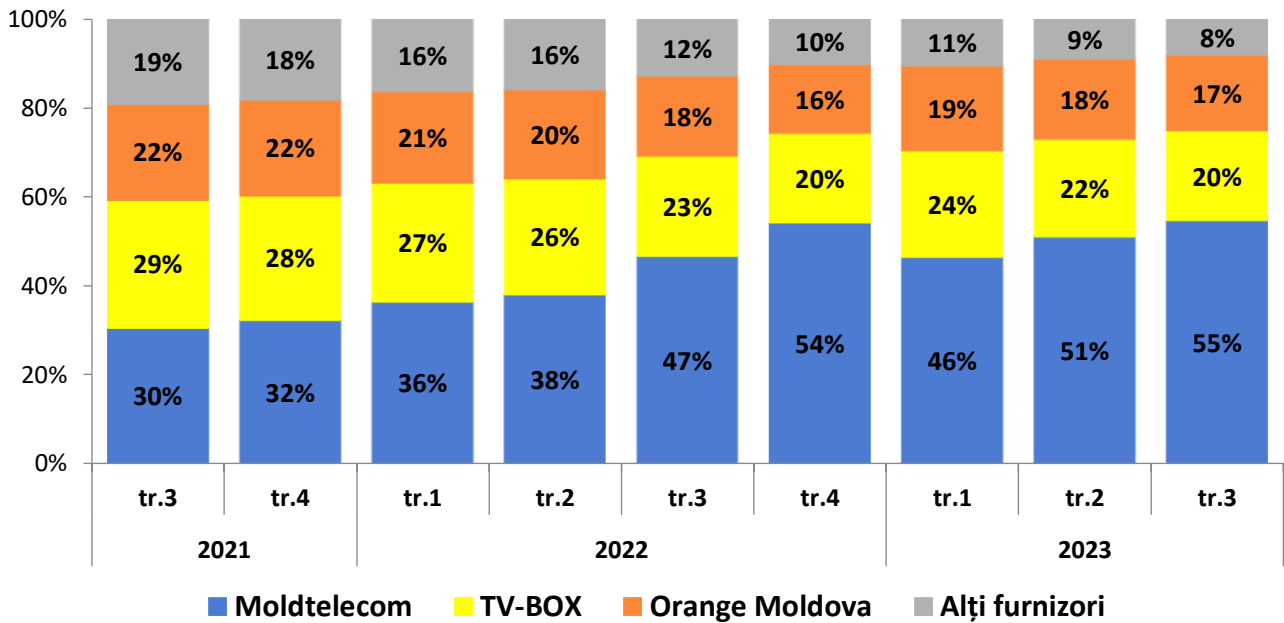

Tabel nr. 20. Evoluția veniturii mediu lunar per utilizator ARPU (lei)

	Tr. 3, 2022	Tr. 4, 2022	Tr. 1, 2023	Tr. 2, 2023	Tr. 3, 2023
ARPU TV contra plată, lei	38,7	45,8	40,4	45,1	48,9
<i>Evoluția trimestrială în % față de trimestrul precedent</i>	17,9%	18,3%	-11,9%	11,8%	8,4%
<i>Evoluția trimestrială în % față de perioada respectivă din anul precedent</i>	-27,7%	21,8%	29,1%	37,3%	26,3%

Cele mai importante cote pe piața serviciilor de retransmisie TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri, au fost deținute de următorii furnizori: S.A."Moldtelecom" – ocupă 55%, cu 8 p.p., mai mult decât în perioada similară a anului precedent, S.A."Orange Moldova" – 17%, în scădere cu 1 p.p., S.R.L."TV-Box" – 20%, în scădere cu 3 p.p., iar restul furnizorilor au înregistrat o cotă cumulativă de 8%, în scădere cu 4 p.p., față de trimestrul III 2022.

Fig. 34. Cotele pieței serviciilor de retransmisie TV contra plată, în funcție de cifra de afaceri a furnizorilor

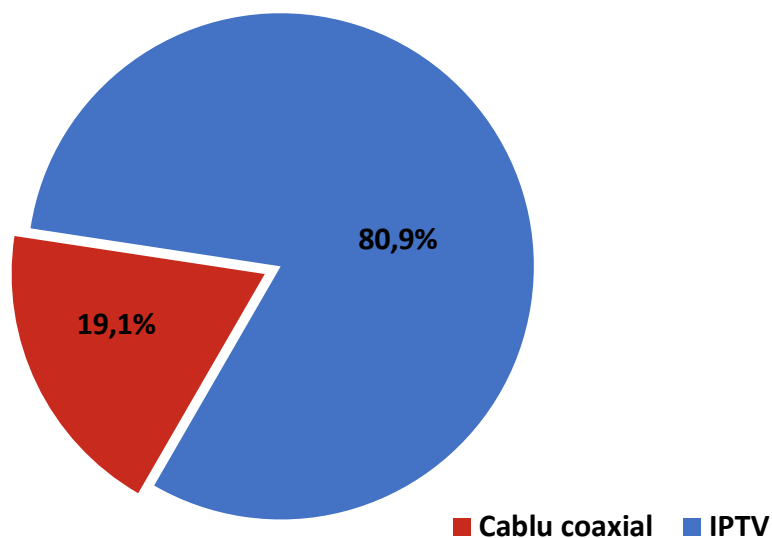

4.3 Număr de abonați și rata de penetrare

Pe piața de servicii de retransmisie TV contra plată, la situația din 30.09.2023, numărul total de abonați a crescut cu circa 1%, față de perioada similară a anului precedent, și a constituit 737,4 mii.

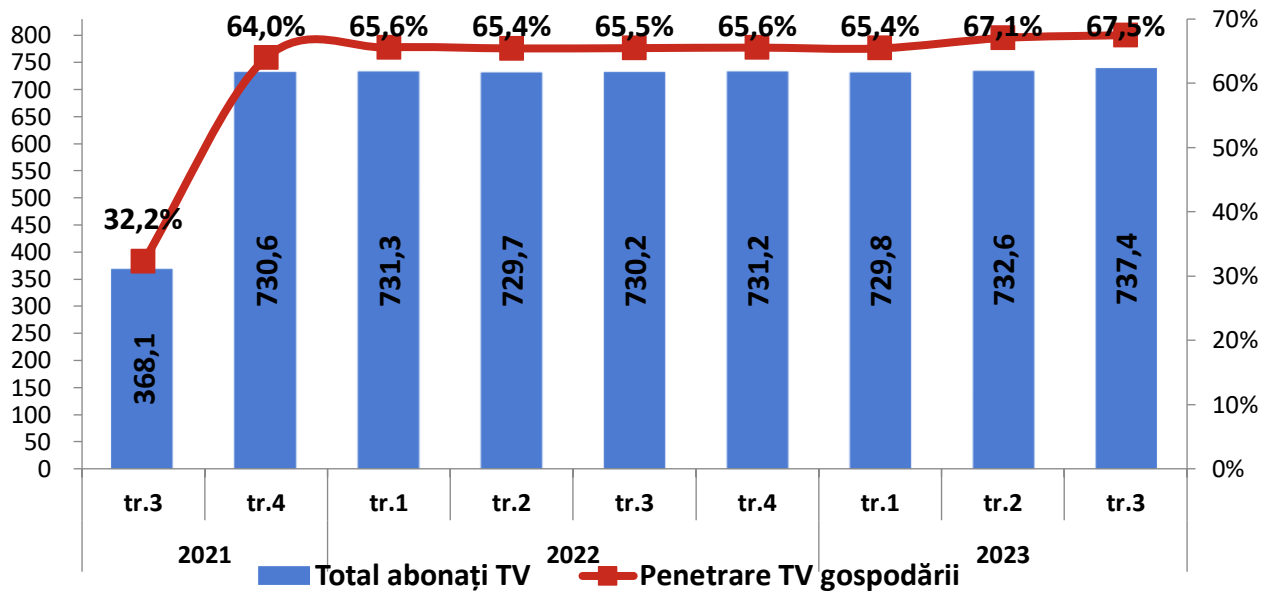
Astfel, din numărul total de abonați la serviciile de retransmisie TV contra plată, în funcție de suportul de recepționare, 140,6 mii (+0,1%) sunt abonați ai serviciilor TV prin cablu coaxial și circa 596,8 mii (+1,2%) reprezintă abonații ai serviciilor IPTV. Ponderea abonaților la serviciile prin IPTV alcătuiește 80,9% din totalul de abonați, respectiv 19,1% îi revin abonaților TV prin cablu coaxial.

Fig. 35. Structura abonaților la serviciile TV contra plată, în funcție de tehnologia de recepție

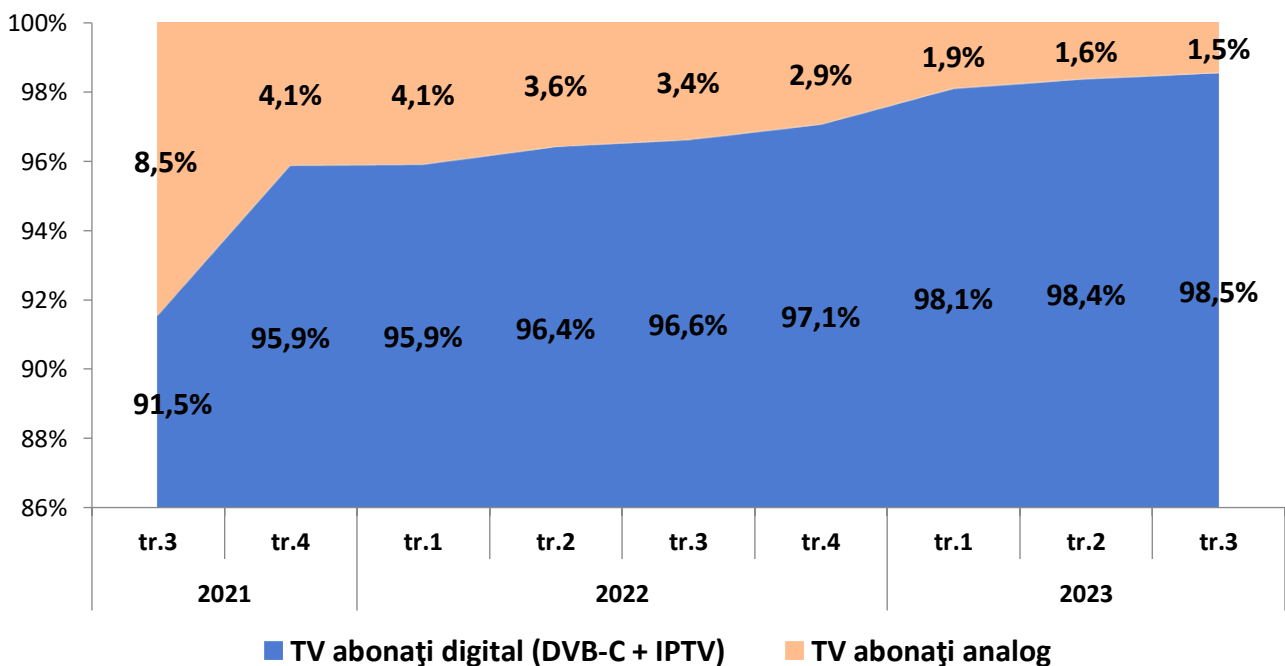
Rata de penetrare a serviciilor de retransmisie TV contra plată, raportată la 100 de gospodării¹⁰, a crescut cu 2 p.p. și constituie 67,5%, față de aceeași perioadă a anului precedent.

Fig. 36. Număr de abonați (mii) și ratele de penetrare (%) ale serviciilor de retransmisie TV contra plată

De asemenea, din numărul total de abonați ai serviciilor de retransmisie TV contra plată, 726,7 mii sunt utilizatori cu acces la conținut TV în format digital și 10,7 mii de abonați recepționează exclusiv semnal TV în format analogic. Ponderea abonaților la serviciile TV contra plată în format analogic și digital este prezentată în figura de mai jos.

Fig. 37. Structura abonaților la serviciile TV contra plată, în funcție de suportul utilizat analog sau digital

În perioadă de raportare, ponderea abonaților care recepționează semnalul TV în format digital, pe baza tehnologiei IPTV, față de de trimestrul III 2022 a scăzut cu 1,5 p.p., de la 83,6% la 82,1%, iar al celor care recepționează semnalul TV în același format pe baza tehnologiei DVB-C a crescut în aceeași proporție de la 16,4% la 17,9%.

¹⁰ mărirea medie a gospodăriilor pe medii (2,3 persoane), pentru anul 2023 a fost preluată de la Biroul Național de Statistică conform ultimelor actualizări la momentul publicării. Sursa: <http://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala>

Fig. 38. Structura abonaților la serviciile TV contra plată - digital

